

ST JOHN AMBULANCE - SRI LANKA

**St John
Sri Lanka**

ජාත්‍යන්තර ලමා කංවර්ධන වැඩසටහන

ST JOHN KITTY

ගාන්ත ජේන් කිටී

කිටී (බැප්)

ගාන්ත ජේන් ගිලන් සේවයේ ලුන්ඩින් ජාත්‍යන්තර මූලස්ථාන බැප් වැඩසටහන අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ පෙර සැදුහා ක්‍රියාත්මක වන්නකි.

දැකම

ආරම්භයේ කිටී විනය සහ මානුෂීකත්වය යහපත් කංකල්ප තුළින් යහපත් පුරවැසියන්

මෙහෙවර

මානව සංහතියේ සේවය උදෙසා ආක්ලේප, කුසලතා හා වටිනාකම් වර්ධනය කරගතිමින් එදිනෙනා ජීවිතයේදී මුහුණාදෙන අවස්ථා, වෙනස්වීම්, අතියෝග හා හැලුහැස්සීම් වලට සාර්ථකව මුහුණාදීම සැදුහා පුර්ණ පොරුණුයකින් හෙබ් විනයානුකුල මානුෂීක ලමා පරපුරක් ගොඩනැගීම ගාන්ත ජේන් ගිලන් සේවා කිටී වැඩසටහනේ මෙහෙවරයි .....

ශ්‍රී ලංකා ගාන්ත ජේන් ගිලන් සේවය
65/11 , විත්තපලම් ඒ ගාඩිනර් මාවත , කොළඹ 02.
011 2437744 011 24176
email: nhqcommissioner@gmail.com
web: www.stjohnsl.org

හඳුන්වීම

අපේ දරු කිහිත්තන් තුළ මානව දායාව, අනුකම්පාව, පෙරදැරී කරගත් ප්‍රථමාධාර හා හඳුසි ආපදා කළමනාකරණය තුළින් ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම හා සමබර පොරුණ වර්ධනයක් ඇති කිරීම, ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල්වල වයස අවුරුදු 6-13 අතර කුඩා දරුවන්ට ප්‍රථමාධාර හා හඳුසි ආපදා කළමනාකරණය මූලික කොට්ඨත් ජාත්‍යන්තර ලමා සංවර්ධන වැඩිසටහනක් කිරී (බැජර) නමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම, දිවයින පුරු අදාළ වයස් කාණ්ඩාවල දරුවන් ඉලක්ක කොට ක්‍රියාත්මක නිපුණතා සංවර්ධන වැඩිසටහනකි.

අරමුණු

- * දරුවන් තුළ ප්‍රථමාධාර දැනුම හා විනය දියුණු කිරීම.
- * හඳුසි ආපදා කළමනාකරණය
- * නායකත්ව පුහුණුව
- * මූලික සෞඛ්‍ය පුරුදු පුහුණු කිරීම
- * සන්නිවේදන හැකියා වර්ධනය
- * තමා හා අන් අයගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම
- * සාම්ප්‍රදායික සිතුම් පැහැදිලි, ප්‍රිති රටා නුරු කිරීම හා අගය කිරීම.
- * එක්ව වැඩ කිරීම හා ස්වයං පාලනය
- * පොද්ගලික හැකියාවන්, දක්ෂතාවයන් වර්ධනය කිරීම හා අගය කිරීම.
- * පර්සර හිතකාමිත්වය
- * නිවැරදි ලමා වියකින් තරේනා වියට පා තබමින් හරවන් නිරෝත වැඩිනිටයන් නිර්මාණය කිරීම.

යහපත සංකල්ප තුළින් යහපත පුරුවැකියන්

යහපත් දේ ඇසෙන්නට, යහපත් දේ දකින්නට සහ යහපත් දේ අන්විදින්නට අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සහ පරිසරය, කිරී වැඩිසටහන තුළින් ලබා දීම මගින්, යහපත් ලමා මානසික සංකල්ප ගොඩනෑංචීම සහ එමගින් යහපත් පුරුවැකියන් ශ්‍රී ලාංකිය සමාජයට දායාදු කිරීම

මෙම වැඩිසටහන තවන් දැනුම ලබාදෙන තරග බිමක් නොකර, මානසික සහනය සහ විනයානුකූල ආශ්‍රාදයන් ලබමින්, ප්‍රිතිවීමට අවශ්‍ය මදු කුසලතා ගොඩනගමින්, ස්ථාවර සාර්ථක ජීවිතයක් ගතකිරීමට අවශ්‍ය පන්නරය ලබා දීමේ අන්තිචාරම නිර්මාණය කිරීම අපගේ බලාපොරොත්තුවයි.

ශ්‍රී ලංකා ගාන්ත පෝෂ්න් ගිලන් රට හමුදාව

ගාන්ත පෝන් කිරී වැඩසටහන

මෙම වැඩසටහන ශ්‍රී ලංකා ගාන්ත පෝන් ගිලන් සේවයේ කිරී වැඩසටහන වසර ගණනාවක් පුරා ක්‍රියාත්මක කළ සියලුම තිලධාරීන්ගේ දායකත්වයෙන් සකස් කර ඇති අතර කාලීන අවශ්‍යතාවයන් මත මෙම වැඩසටහන වෙනස් කිරීම් වලට ලක් කිරීමට ඉඩ ඇත

මෙම කරුණු ප්‍රධාන වශයෙන් ලබා ගෙන ඇත්තේ ජාත්‍යන්තර කිරී Badger වැඩසටහන සඳහා නිර්දේශන විෂය මාලාවෙනි . අපගේ රටට ගැලපෙන පරිදි අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදුකර ඇත. මෙම අත්පොත තුදෙක් මූලික මග පෙන්වීමක් පමණක් වන අතර පාසලේ සහ දරුවන්ගේ ප්‍රතිනිෂ්පිත තත්ත්වයන්ට අනුකූලවන පරිදි මෙම විෂය මාලාව ක්‍රියාවත් නැංවීම වඩාත් යොගු දරුවන් ඇත. එසේම මෙම වැඩසටහන තවත් විහාර තුමෙක් බවට පත් නොකර සහභාගිත්වය මත පදනම් වූ ඇගයීම් තුමෙක් යොදා ගෙන පදනක්ම සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

අවම වශයෙන් සතියකට පැය 1 - 2 අතර කාලයක් වැයකළ යුතු අතර වාර්යකට එක් පදක්කමක් වශයෙන් විසරකට පදක්කම් 03ක් සම්පූර්ණ කළ හැකිය. වසර 03ක සාමාජිකත්වය දරමින් පදක්කම් 09 සම්පූර්ණ කරන කාමාජිකයින් සඳහා Supper Kitty සම්මානය පිරිනමනු ලැබේ.

1 ජ්‍යෙෂ්ඨ කිරී (First Aid Kitty)

Badge No: 01

- ◆ හඳුසි ආධාර (Emergency Aids)
- ◆ තුන්ම ගැනීම (Breathing)
- ◆ ස්වසනය (Respiration)
- ◆ ලේ ගැලීම හා පිළිස්සීම (Bleeding & Circulation)
- ◆ අස්ථි (Borns & Scalds)

2 ස්විඛලි කිරී (Games Kitty)

Badge No: 02

- ◆ නවීන සහ පැරණි ක්‍රිඩා (New & Cultural Games)
- ◆ මාර්ගයේදී ආරක්ෂාව (Road Safety)
- ◆ ජලයේදී ආරක්ෂාව (Water Safety)
- ◆ ආරක්ෂා එවුමහන (Outside Safety)

3 විනෝදාංග කිරී (Hobbies Kitty)

Badge No: 03

- ◆ නිර්මාණාත්මක (Creative)
- ◆ ඉදිරිපත් කිරීම (Performing)
- ◆ පිටතදී කළ හැකි විනෝදාංග (Outdoor hobbies)
- ◆ ගෘහස්ථී විනෝදාංග (Indoor hobbies)

4 ගාන්ත පෝන් ගිලන් සේවය (St John Kitty)

Badge No: 04

- ◆ ගාන්ත පෝන් ගිලන් සේවයේ මූල්‍ය යොගයේ තොරතුරු
- ◆ ව්‍යිතාන්‍ය හා එනෙර ගාන්ත පෝන් ගිලන්සේවයේ තොරතුරු
- ◆ ගාන්ත පෝන් ගිලන් සේවය

5 ආරක්ෂක කිටී (Hobbies Kitty)

Badge No: 05

- ◆ නිවසේදී ආරක්ෂාව (Home Safety)
- ◆ මාර්ගයේදී ආරක්ෂාව (Road Safety)
- ◆ ජලයේදී ආරක්ෂාව (Water Safety)
- ◆ ආරක්ෂාත එලිමහන (Outside Safety)

6 සෞඛ්‍ය කිටී (Healthy Kitty)

Badge No: 06

- ◆ ආහාර (Foods)
- ◆ අඟුම් (Cloths)
- ◆ පිරිසිදුකම (Cleaning)
- ◆ සෞඛ්‍ය සම්පන්නව සිටීම (Living Healthy)

7 කන්තිවේදන කිටී (Communication Kitty)

Badge No: 07

- ◆ වාචික (Oral)
- ◆ ගුව්‍ය (Audible)
- ◆ දැක්වා (Visible)
- ◆ ලිඛිත (Written)

8 සම්තහනීර කිටී (Resourceful Kitty)

Badge No: 08

- ◆ ගෙවනු වගාව (Gardening)
- ◆ ස්වහාව ධර්මය (Nature)
- ◆ පරිසරය (The Environment)
- ◆ සමාජීය සම්පන් (Resources in the community)

9 රැකවරණ කිටී (Caring Kitty)

Badge No: 09

- ◆ වැඩිහිටියන් රැකබලා ගැනීම (Caring for the elderly)
- ◆ පළමුයින් රැකබලා ගැනීම (Caring for the young)
- ◆ රෝගීන් රැකබලා ගැනීම (Caring for sick)
- ◆ සුරතල් සතුන් රැකබලා ගැනීම (Pet Care)

10 ශ්‍රතර කිටී සම්මානය (Super Kitty Award) Badge No: 10

වසර 03ක සාමාජිකත්වය සම්පූර්ණ කර තිබීම.

පදන්තම් 09 සාර්ථකව නිම කර තිබීම.

නියමිත පරිදි ලිපි ලේඛන මුලස්ථානයට යොමු කර තිබීම.

**සැම විෂයක් සඳහාම පදන්තමක් සහ විෂයන් 03ක් සඳහා එක් සහතිකයක් බැංතින් සහතික 03ක් ලබා ගත හැකිය.

නුවමාධාර කිටී First Aid Kitty

Badge No : 01

අරමුණු

හඳුසි අනතුරු සහ හඳුසි අවස්ථාවලදී ස්වසන අපහසුතා, ලේ ගැලීම් සහ අස්ථි හග්න යන කරුණු සම්බන්ධයෙන් මූලික ප්‍රථමාධාර සංකල්පය කිරීයන්ට හඳුන්වාදීම සහ ඔවුන්ගේ හැකියාවන් කළ හැකි ප්‍රථමාධාර පිළිබඳව පුහුනුවක් ලබා දීම.

හැකි කෘම අවස්ථාවකදීම වැඩිහිටි කෙය ලබා ගනුදු බව පෙන්වා දෙන්න

හඳුසි අවස්ථා සහ හඳුසි අනතුරු

ක්‍රමීක ආධාර

- 1 පළමුව වැඩිහිටි සහය සහ දෙවනුව තමාගේ ආරක්ෂාව
- 2 හඳුසි අනතුරක් සිදුවී ඇති ස්ථානයකදී කළ යුතු දැන දැන කිරීම.(අනතුරකාර තත්ත්වයන් ඉවත් කිරීම ඇතුළුව)
- 3 යමක් වැරදි බව (සාමාන්‍ය තත්ත්වයේ නොමැති බව) දැන ගැනීමට උපකාර වන කරුණු ලැයිස්තු ගත කිරීම.
- 4 රෝගී පුද්ගලයෙකු සුවච්චීමේ ස්විජිතයට හැරවීම.
- 5 උපකාර ලබා ගැනීමේ ක්‍රම දැන කිරීම. (පොලිසියට රෝහලට දැන්වීම ඇතුළුව)

ස්වසන ක්‍රියාවලිය

- ස්වසනයේ සාමාන්‍ය ක්‍රියාවලිය සරලව විස්තර කිරීම
- ස්වසන ආකෘතියක් යොදාගෙන කැඩිම ස්වසනය ප්‍රදේශනය කිරීම
- ස්වසන අපහසුතා සහ එවතින් අවස්ථාවකදී සිදුකරන ප්‍රතිකාර විස්තර කිරීම.

රුධිර වහනය සහ පිළිස්සීම

- රුධිර සංසරණයේ ව්‍යුහ ක්‍රියාවලිය සරලව විස්තර කිරීම.
- සුළු තුවාලයකට ප්‍රතිකාර කරන ආකාරය පෙන්වීම.
- බරපතල තුවාල වලට ප්‍රතිකාර කිරීමේදී ගනු ලබන නිවැරදි ක්‍රියාමාර්ග විස්තර කිරීම
- පිළිස්සීම් හා ආතප්ති වල හේතු විනිශ්චය සහ ප්‍රතිකාර කිරීම ගෙන විස්තර කිරීම

අස්ථි

- අභ්‍යන්තර ප්‍රමාණය මෙහෙයුම් සහ ප්‍රමාණය මෙහෙයුම් කිරීම.
- අස්ථිවල භානි සිදුවීම සහ විවිධ භග්‍යන විනිශ්චය කිරීම ගැන සරලව විස්තර කිරීම
- භග්‍යන වී ඇති අත් සහ පාදවලට ප්‍රතිකාර කිරීම සහ විනිශ්චයන් ගැන විස්තර කිරීම.

ප්‍රථමාධාර (First Aid)

හඳුනීම් අවස්ථාවකදී හෝ අසනීපයකදී වෙළුස ආධාර ලැබෙනතුරු අවට ඇතිදේ ප්‍රයෝගනයට ගනිමින් ලබාදෙන ආධාරය ප්‍රථමාධාරයයි.

ලබාදීමේ අරමුණු

- ප්‍රිවින රැක ගැනීම
- තත්ත්වය බැරැරුණීමේම සිමා කිරීම
- සූවය ලැබීමට ආධාර කිරීම

FIRST AID CAN SAVE A LIFE

පාසලේ දී, නිවසේ දී, මහමග දී, රැකියා ස්ථානවලදී අනතුරු සිදුවිය හැකි තැන්, අවස්ථා තිරික්ෂණය කර ලැයිස්තු ගෙන කිරීම. (විනු පින්තුර භාවිතයට ගනිමින්) ප්‍රායෝගික අවබෝධය අවශ්‍ය වේ.

පළමුව ආරක්ෂාව (Safety First)

නමාගේන් අවට සිටින අයගේන් ආරක්ෂාව පිළිබඳව සැලකිලිමත්වීම
වට්ටිවාවේ පවතින අනතුරුදායක තත්ව හඳුනා ගැනීම සහ ඉන් ආරක්ෂාවීම

දෙවනුව උපකාර (Help Second)

අවට සිටින වැඩිහිටියන්ගේ උපකාර
විශේෂ කණ්ඩායම් වල උපකාර - රෝහල පොලිඩිය

තෙවනුව ත්‍රියාව (Action Third)

නිවරදී තුම වලට ප්‍රථමාධාර ලබා දෙන්න
සුදුසු ආකාරයට රෝහලට යොමු කරන්න

රෝගීයෙකු ගේ මූලික අවශ්‍යතා

M අවකිර හැකි ස්වසන මාර්ගයක්	A
M අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ස්වසනය	B
M අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ලේ ගමන	C

ස්වසනය (Respiration)

ආශ්වාසය —————→ විරාමය —————→ ප්‍රාශ්වාසය

මෙම ක්‍රියාවලිය ස්වසනය නම් වේ.

ස්වසන ක්‍රියාවලිය ආකෘතියක් (චිලියක්) උපයෝගිකර ගනිමින් සරලව තේරුම් කිරීම - ABC

ස්වසන බාධා සිදුවන ආකාරය සාකච්ඡා කරන්න. උදා :- විෂ, දුම්, ගෙල සිරවීම

ස්වසන මාර්ග පදනම් දේශප සටහන් මගින් ඉදිරිපත් කිරීම.

* ආශ්වාස කරන වායුව O ₂	* ප්‍රාශ්වාස කරන වායුව CO ₂
* වැඩිහිටියෙකුගේ ස්වසන වේගය මිනින්තුවකට වාර 16-18 ත් අතර	
* උමයෙකුගේ ස්වසන වේගය මිනින්තුවකට වාර 20-30 ත් අතර	
ස්වසනය පරිජ්‍යා කිරීම - ප්‍රායෝගිකව සිදු කරන්න.	
ස්වසන අපහසුතා	
* ස්වසන මාර්ගය පිටතින් හා ඇතුළතින් අවකිරවීම	
යමකට නිරවීම නිසා පපු කුහරයේ ආබාධ පස් කළ වලට යටවීම	
* දියේ ගිලීම	* වාතයේ O ₂ අඩු වීම
	* විෂ දුම්
	* ගෙල සිරවීම

ස්වසන අපහසුතා දක්වන රෝගීයෙකුගේ ලක්ෂණ

- * තොල් දුව තියෙනාතු නිශ්චාට වීම
- * කඩා කිරීමේ අපහසුතාවය, ව්‍යකුලනාවය හා කළඩලකාරිව
- * වේගයෙන් අපහසුවෙන් නුස්ම ගැනීම ගබිධ නගමින් නුස්ම ගැනීම

ස්වසන අපහසුතා දක්වන රෝගීයෙකුට ලබාදිය යුතු ප්‍රථමාධාරය :

කානීම සංවාතනය

කටට කට
නාසයට කට
කට සහ නාසයට } ප්‍රායෝගිකව ආකාර මගින් කර පෙන්වන්න.

රුධිර වකනය ලේ ගැලීම් (Bleeding)

ඇරිරයේ රුධිරය සංසරණය වන අපුරුෂ සහ රීට අදාළ වන ඉන්දියන් සරලව හදුන්වා දීම.
(රූප සටහන් , ආකෘති මගින්)

හඳු ක්‍රියාකාරන්වය (නාඩි) පරික්ෂා කළ හැකි ස්ථාන

□ බෙල්ල - කැරෝට්ඩ (Carotid) රුධිර නාලය □ මැණික්කටුව - රේඩියල් රුධිර නාලය

තම තමන්ගේ නාඩි වේගය පරික්ෂා කරගැනීමට සහය වන්න. (මිනින්තුවක් තුළ)

නාඩි වේගය විනාඩියකට වාර

උදුරුවකශේ 100 - 120 ලමයකශේ 80 - 100 වැඩිනිටියෙකශේ 60 - 80

හඳුය නතර වූ අයෙකුට ලබාදිය යුතු ප්‍රථමාධාර

- ස්වසන මාර්ගය විවෘත කරන්න.
- නාඩි නැවති අයෙන්හම් පමණක් කෘතිම ස්වසනය හා බාහිර පුපු පිඩිනය නියමිත අනුපාතයට ලබා දෙන්න.

උදුරු නා ලමා

කෘතිම ස්වසනය වාර 5 ක් ලබාදී බාහිර පුපු තෙරපුම වාර 30 ක් බැඟින් ලබාදීම්.
පසුව 30 : 2 බැඟින් ලබාදීම්

හැකිනම් ආකෘති මගින් පෙන්වන්න මෙය කුඩා දුරුවන්හට පුහුනු කිරීමට අපහසු විය
හැකිය

අස්ට්‍රි (Bones)

උදා : අස්ට්‍රිවලින් ඇති ප්‍රයෝගන තේරුම් කරන්න.

(ඇරිරයේ ඇති අස්ට්‍රි සංඛ්‍යාව 206 ක් වන අතර සංඛ්‍යාව 100 කින් සමන්විත වන බව)

හුගන (Fractures)

අස්ට්‍රිවල කැඩුම් බිඳුම් හැඟ්න ලෙස හැඳින්වේ. නිදුසුන් සහිතව පැහැදිලි කරන්න.
වේදනාව / හැඩාය වෙනස්වීම / ඉදිමුම වැනි ලක්ෂණ වලින් හැඟ්න හදුනා ගත හැකි බව
පැහැදිලි කරන්න

හුගනයකදී ලබාදිය යුතු ප්‍රථමාධාර   * මෙහිදී වැදුගත්ම වන්නේ,

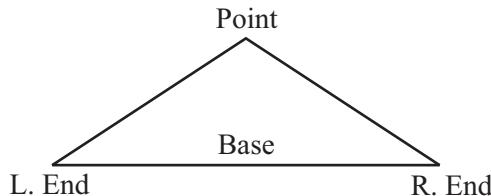
හැඟ්නය වූ අස්ට්‍රිය හා එම කොටස වෙළුම් නාවිතාකර නිශ්චල කිරීමයි.

☆ වෙළුම සඳහා පිරිමි ගැටය, නාවිතා කරයි.

(පැනලි ගැටයක්වීම, මුහාගැනීමේ පහසුව, මෙම ගැටය නාවිතා කිරීමට ශේෂවේ.)

හැඟ්න නිශ්චල කිරීමට වෙළුම් නාවිතා කිරීම පිළිබඳව මුළුක දැනුමක් ලබා දෙන්න.

උරමා සහ වෙළුම් Triangular Bandage

ඩ්‍රිකෝන්ජාකාර වෙළුම

ගෙල වෙළුම, උස්සන උරමාව විශ්ලේෂණ උරමාව, පිරිම් ගැටය

ප්‍රායෝගිකව සිදුකරන්න.

ලේ ගැලීම්
වර්ග

බාහිර ලේ ගැලීම
(External bleeding)

අන්තර්ජාල ලේ ගැලීම
(Internal bleeding)

- ★ ගර්ඩයේ පටකවලට හානි සිදුවේ ගර්ඩයෙන් පිටතට ලේ ගැලීම බාහිර ලේ ගැලීමයි.
- ★ ගර්ඩයේ පටකවලට හානි සිදුවේ ගර්ඩය අන්තර්ජාලයට ලේ ගැලීම අන්තර්ජාල ලේගැලීමයි.

ලේ ගැලීම් පාලනය :

අත්‍යවශ්‍ය ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකමකි.

- (1) තෙරපිම   (2) ඔසවා තැබීම   (3) ශිනළ කිරීම   (4) හාන්සි කිරීම

පිළික්සීම් සහ ආතප්ති (Burns and Scalds)

- ★ පිළික්සීම - වියලි දිණුසුම් උත්තු දේවල්, ගින්න, හිරැකිරණ
- ★ ආතප්ති - දිණු දුව, දිණු තෙල්, වාෂ්ප

පිළික්සීම් වර්ග

★ වියලි - ගිනිදාල, රත්තු හානි	★ විදුම් - ගෙහස්ප, අධිබල, අකුණු
★ ආතප්ති - තුමාලය, උතුදියර, තෙල්	★ අධි ශිත - ඉතා ශිනළ යමක්
★ රසායනික - පැලිබෝධ නාභක	★ අම්ල වර්ග - කොෂ්ට්ටික් සොඩා
★ කිරණ වර්ග - ඉර එළිය, පාර්පම්බූල කිරණ, වශද්‍යම්කරවන්ගේ දැඳ්ල්	

ගිරිරයට ගිනි අභ්‍යලිමකදී ගින්න නිවීමට කළ යුතු හොඳම දේ.

නමන් ගේ නම්

- ☞ නවතින්න - Stop
- ☞ බිම දිගාවන්න - Down
- ☞ පෙරමෙන්න - Roll

වෙනත් කෙහෙකු ගේ නම්

නවතින්න

බිම දිගා කරවන්න

නිවන්න - ගින්දර වැසිමෙන් / වතුර දැමීමෙන්

කළයුතු දේවල්

- ★ තුවාලකරු පිළිස්සුණු තැන් තද තොවන සේ භාන්සි කරන්න.
- ★ අවම විනාඩි 10 ක්වත් ගෙවන ජ්ලයෙන් එම ස්ථානය සිසිල් කරන්න.
- ★ මුද, මාල, වළුලු, කරුඩා වැනි දැකු ඉවත් කරන්න.
- ★ තුවාලවලට විෂ්වීප තොයන සේ තොඡලෙන දෙයකින් ආවරණය කරන්න.
- ★ රෝහලකට යොමු කරන්න.

තොකළයුතු දේවල්

- ★ දිය බුඩුල කැඩ්ම තොකරන්න.
- ★ පිළිස්සුණු තැන්වල කිසිම දෙයක් ආලේප තොකරන්න.
- ★ ප්‍රමාණයට වඩා සිසිල් තොකරන්න.
- ★ ඇගට ඇඟුණ රෙදි ඇඳුම් ඉවත් තොකරන්න.

ක්‍රාන්තය Fainting

මොලයට ලේ මධ්‍යවීම නිසා සිදුවේ.
පාසල්වල දැකිය හැකි බිඛුල තත්වයකි.
හැකි විගස නිස පහලට කළ යුතු බව අවධාරණය කරන්න.
සිහිකල්පනාව තොමැති නම් බිමට කිසිවක් තොදෙන්න.

බල්ලන් සත්‍යාමීම

ප්ලහිනිකාව නම් හයානක රෝගී තත්වය හටගන හැකිබව පැහැදිලි කරන්න.
තුවාලය හොඳීන් ජ්ලයෙන් සේදුන්න.

හැකි විගස රෝහලකට යන්න. උපදෙස් නිසි පරිදි පිළිපදින්න.

බල්ලන් සපාකෘතමකට සූජ් තුවාලවීමක් හෝ තමාට සිදුවුවහොත් ඒ බව දෙමවිපයන්හට දැනුම් දියුණු බව අවධාරණය කරන්න.

ශ්‍රීඛාලි කිටී Games Kitty

Badge No : 02

අරමුණ සහ ප්‍රයෝගන

කණ්ඩායම් කුසලතා නිර්මාණාත්මක ඉගෙනීම මෙන්ම විනෝදයද ලබාගැනීම සඳහා ක්‍රිඩා ගණනාවක් කිරීමට කිරීයන්ට පහසුකම් සැලැසීම. ක්‍රිඩාව තුළින් කායික නිරෝගී බාවය රැක ගැනීම පහසු වේම

ක්‍රිඩාව තුළින් අධ්‍යක්ෂණය නිසා ඇත්තිවන මානයික පිඩාවන් අඩුකර ගත හැකි වේම ජය පරාජය අන්වේදීමට අවස්ථාවන් ලබා දීම

ක්‍රිඩා පැරණි සහ අලුත්

- ▶ පාරමිපරක එලුමහන් ක්‍රිඩා සමහරක් ගැන දැනුවත් වේම සහ ක්‍රිඩා කිරීම.
අද පවතින අලුත් ක්‍රිඩා කිරීමට හැකියාව සහ දැනුම බෙදාගැනීමට හැකියාව.
විවිධ පාරමිපරක හා තුළිනා ගැහක්ට ක්‍රිඩාවල නිරන්වීම.
සාදායන් සඳහා යෝගය විවිධ ක්‍රිඩා සිදුකිරීම හා සාර්ථක සාදායන්සඳහා ක්‍රිඩා සැලසුම් කිරීම (Party Games)

කණ්ඩායම් කුසලතා

- ▶ ගැන්ත පේන් සර පාඩමකට සහනාගිවීමට සහ හැසිරීම පාලනය කරගැනීමේ අවශ්‍යතාවය තේරේම් ගැනීම
- ▶ කණ්ඩායම් වශයෙන් එකට වැඩිකිරීම සහ සෙසු අය සමග සහයෝගයෙන් වැඩි කිරීම සහ ඔවුන්ට විශ්වාස කිරීමට
- ▶ කිරීයන් විවිධ සාමූහික ක්‍රියාකාරකම් වල නිරන කරවීම.
- ▶ නායකයෙකුගේ වශයෙන් තරමක් දුරට හෝ තේරේමීගැනීම.

ක්‍රියාලි ක්‍රිඩා

- ▶ ප්‍රංශ කිකටි රුහුන්ඩිරස් සහ ක්‍රිකටි ක්‍රිඩා කිරීම ගැන සාමාන්‍ය දැනුමක් නිබීම.
- ▶ පිම්නාසේරික්, පාපන්ද හෝ දැඋල්පන්ද ක්‍රිඩාවකට සහනාගිවීම.
- ▶ පැසිපන්ද, බැරිම්බන්, වෙනිස් යන ක්‍රිඩා සිදුකරන ආකාරය ගැන සරළව දැන ගැනීම, මළල ක්‍රිඩා තරග යනු ක්‍රිඩා ගණනාවක එකතුවක් බව තේරේමීගැනීම, කිරීයන් එයින් එක් ක්‍රිඩාවකටත් නිරන විය යුතුය.

කිටී ක්‍රිඩා කිරීම සහ සැලසුම් කිරීම.

- ▶ තනි පුද්ගල ක්‍රිඩා කිහිපයක් කිරීමට ඩුරට්වීම සහ සැලසුම් කිරීම.
- ▶ කණ්ඩායම් ක්‍රිඩා කිහිපයක් කිරීමට ඩුරට්වීම සහ සැලසුම් කිරීම.
- ▶ ගැහක්ට ක්‍රිඩා කිහිපයක් කිරීමට ඩුරට්වීම සහ සැලසුම් කිරීම.
- ▶ එලුමහන් ක්‍රිඩා කිහිපයක් කිරීමට ඩුරට්වීම

ක්‍රීඩාගිණිලි කිරී Games Kitty

කණ්ඩායම් කසලනා, නිර්මාණත්මක ඉගෙනීම මෙන්ම විනෝදයද ලබාගැනීම සඳහා ක්‍රීඩා ගණනාවක් කිරීමට කිටියන්ට පහසුකම් සැලසීම.

ක්‍රීඩා වලට දරුවන් යොමු කරවීමේදී දරුවන් තුළ පැවතිය හැකි හඳු රෝග සහ වෙනත් රෝග තන්ව පිළිබඳව සැලකිලුමන් විය යුතුය. අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී වෙවදා නිර්දේශ ලබා ගැනීම වඩාත් උවිත වනු ඇති සම්ම විටම දෙම්විපියන් ගෙන් දරුවාගේ සංඛ්‍ය තන්වය පිළිබඳව වීමසා කිරීන්න. ක්‍රීඩා කිරීමට ඇති ආකාච නිසා සමහර කුඩා දරුවන් තමන්ට ඇති අපහසුනා වසන් කරනු ඇති.

** පාරම්පරික එළිමහන් ක්‍රීඩා Traditional Outdoor Games

★ එල්ලේ ක්‍රීඩාව ★ වක්ගුඩී පැනීම

★ වොලිබෝල් ක්‍රීඩාව මෙන්ම පාරම්පරික ජන ක්‍රීඩා

✓ එල්ලේ ක්‍රීඩාවන් සෑම   ✓ ගුඩී පැනීම   ✓ ඔලිඳ කෙලිය   ✓ පොරපොල් ගැසීම

✓ අං කෙලිය   ✓ ලේඛ්සු හැංගීම   ✓ පනා හැංගීම

වැනි ක්‍රීඩා සම්බන්ධව තොරතුරු රස්කර පොත් පිංවක් සැකසීමට යොමුව, විනු සහ ජායාරූප සහිතව,

ලේ සඳහා . . . . ★ පිළිකට සහභාගිවන ක්‍රීඩකයින් සංඛ්‍යාව ★ තරග නීති රිති

★ අවශ්‍ය කරන උපකරණ ඇතුළත් කිරීම.

ගෙහස්ත ක්‍රීඩා

✓ පාඨ දැමීම, ඔලිඳ කෙලිය වැනි ක්‍රීඩා මෙන්ම බෝඩි ක්‍රීඩා - කැරම්, දුම් අදීම, වෝ ක්‍රීඩාව සහ ඉනිමග ක්‍රීඩාව දැක්විය හැකිය.

එළිමහන් ක්‍රීඩා

★ පන්ද (බෝල) උපයෝගි කරගෙන කරන ලද ක්‍රීඩා ★ ස්පින් ක්‍රීඩා

★ රුවම් වළුලු භාවිතයෙන් කරනු ලබන ක්‍රීඩා

සංගීත ක්‍රීඩා

සංගීත පුවු තරග, පාර්සලය අතින් අත යැවීම, තොප්පි මාරු කිරීම, බෝලය අතින් අත යැවීම, වැනි ක්‍රීඩා.....

හඳුනාගැනීමේ ක්‍රීඩා . . .

මෙනුරා හඳුනාගැනීම, පෙවිටයේ ඇත්තේ මොනවාද? සැගවුණු වස්තුව සොයාගැනීම, කණ්ඩායම් ක්‍රීඩා සහ දිවීමේ ක්‍රීඩා දෙනි ගෙවිය සහ හැන්ද බැඳුන් බෝලය අතින් අත යැවීම.

** කණ්ඩායම් කුසලතා Team Skills

ස්වයං විනය පාලනය (Self Discipline)

විනෝදාත්මක ස්වයං විනය ගොඩනැගීමේ මගක් ලෙස “සරඹ” (Drill) දැක්විය හැකිය.

• තමාගේ කොටස සෑම කෙනෙක්ම නිවැරදි කළහොත් පමණක් පෙළපාලියක සිටිනා කිරීයන් සියලුදෙනාම කැපී පෙනෙයි.

• සරඹ සහ පෙළපාලි ප්‍රායෝගික ත්‍රියාකාරකම් සඳහා පිටතට ගෙනයාම කළ යුතුවේ.

• නිවැරදිව අනුදීම ප්‍රායෝගිකව තුරු කිරීම, අනු වචන වලට අනුව ත්‍රියාකිරීමට යොමු කිරීම.

• තනි දෙපෙළ / දෙපෙළ හා තුන්පෙළ සඳහා සිරුවෙන් සිටීම. පහසුවෙන් සිටීම.

දකුණුට, වමට, ආපසු පෙරට හැරීම. ගමන් යාම / ආබාර කිරීම.

විසිර යාම යන සරඹ නිවැරදිව තුරු කිරීම. ප්‍රහුන් ඉදිරියේ සිරුවෙන් සිට කථා කිරීම.

★ පාලු පර්ධාවේදී නිල අඟුම, හිසකොස්, නිය අත්පය පිරිසිදුව තිබේදයි පර්ධා කිරීම.

★ ප්‍රායෝගික ත්‍රියාකාරකම් සඳහා ප්‍රවේණයකුගේ සහය ලබාගැනීම, යුධ හමුදාව, ජාතික ශිෂ්ට හට බලකාය

★ සිඩි තැටි මගින් සැබැං අවස්ථා තැරුණීමට යොමුකිරීම.

ඉතා වැදුග්‍රහ්‍ය : සරඹ ප්‍රායෝගිකව භාවිතය,

උදා: ධිරු එකවිම, වැඩිහිටි ජ්‍යු අය සමඟ කථා ඕරීමේදී තිවැරදිව සිරුවෙන් ඉරියවි.

සාමූහිකව ත්‍රියාකිරීම

★ අනෙක් අය සමඟ සහයෝගයෙන් වැඩ කිරීම අනෙක් අය විශ්වාසවන්න වීම, හොඳුන් සවන්දීම වැනි ගුණාගාරික වෘද්‍යනය තුළින් සාමූහික බව අනිකළ හැකි වේ. පෙන්වැනිකා පිරිවීම.

★ ඉලක්කම් ගණනට, අකුරු ප්‍රමාණයට අනුව එක්වීමේ ස්ථීර බෝල උදාවී කරගනිමින් කෙරෙන සාමූහික ස්ථීරිතම / එක්ව වැඩ කිරීම

ඡබට වෙන්වූ රාජකාරී ඉටුකිරීම

★ හොඳ කණ්ඩායමක් ගොඩනැගීම සඳහා සෑම සාමාජිකයෙකුගේම සහයෝගය අවශ්‍ය බව පෙන්වැදීම. ★ නිශ්චල්ව පුද්ගලයා ඉනා හොඳ නායකයෙකු විය හැක.

★ නායකයා අනුගමනය කිරීමේ ස්ථීර.

★ නායකයා අනුව බාධක වලින් බේර ගමන තිමා කිරීමේ ස්ථීර

** මළම හ්‍රිඩා

★ පිත්ත පත්දව භාවිත කරමින් කරන ලද හ්‍රිඩා සම්බන්ධව ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ලබාගැනීමට යොමුව. ★ හ්‍රිකරී, රවුන්චිර්ස්..... මෙම හ්‍රිඩාවන්හි නීති රීති හ්‍රිඩිකයන් සංඛ්‍යාව ආදිය ජවන හ්‍රිඩා

කේරී දුරක් ඉතා වේගයෙන් දුවීම. හඳුන්වා දීමක් පමණක් සඳහේ

මිටර 100,200,400   මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ දුර මිටර 800,1500

දිගු දුර මිටර 3000 - කාන්තා (වට 7.5)   මිටර 5000 - පිරම (වට 12.5)

මිටර 10,000 - පිරම (වට 25)

සහය දුවීම (කණ්ඩායම් ඉස්වී) හ්‍රිඩිකයින් 04 දෙනා බැංකීන් යෙළුය භුවමාරු කිරීම මගින්.

★ වේශ්‍ය හ්‍රිඩාවන්ට සුවිශේෂී දැක්නා දක්වා ඇති හ්‍රිඩිකයින් පිළිබඳව පූවත්පත් වලින් ලබාගන්නා ලිපි ඇතුළත් කර පොත් සැකකිමට යොමුකිරීම.

★ ඔලුම්පික් හ්‍රිඩා පිළිබඳව තොරතුරු සෙවීමට පොත් පිංචක් සකස් කිරීමට අවස්ථාව සලකා දීම.

★ හ්‍රිඩා උලෙලක් සංවිධානය කර එය පැවත්වීම.

★ කිරී හ්‍රිඩා සැලසුම් කිරීම හා ඒවායේ නිරත වීම.

උදාහරණ

★ පූසා සහ මියාගේ හ්‍රිඩාව   ★ කකුලෙන් බෝලය මාරු කිරීම.

★ යෙළුරු කාරයා (රුවමේ මැද සිටින යෙළුරු අයිතිකරුවන්ගේන් ඔහුට තොදුනී යෙළුරු ලබාගැනීම)

★ සුලං බෝලෝටුව පා කිරීම.

★ වලිග කැඩීමේ හ්‍රිඩාව   ★ මාලු දැල   ★ දුම්වැල් පුරුණක්

▲ කිමිගේ හ්‍රිඩාව

▲ අත්පුඩි කොළඹය

▲ ප්‍රායි සැලට්

▲ අහස්කුරු යැවීම

▲ ගෙබි පිම්ම

▲ මුං අඹ කිරිඩත්

▲ භුමිකා රංගනය

▲ පිම්නාස්ට්‍රික් වලන

▲ බෝල පිශීම

Fun Game

▲ නිධානය සෙවීම

▲ සමඟරතාවය

විනෝදාංග කිටී Hobbies Kitty

Badge No : 03

විවේක කාලයෙන් උපරිම ප්‍රයෝගන ගැනීම, උද්‍යෝගමත් විනෝදාංග ගණනාවක් කරමින් විනෝදාංග මත ඉඩ සැලකීම.

නිර්මාණාත්මක

- පිටි මිශ්‍රණයක් මගින් හෝ මැටි මගින් වාම් නිර්මාණ සිදු කිරීම.
- විවිධ දේශීල් භාවිතාකර නිර්මාණ සිදුකිරීම, පින්තාරු කිරීම සහ වර්ණ ගැනීමේ
- යම් නිශ්චිත වර්ගයක භාණ්ඩ එකතුවක් සකස්කර ගැනීම.

ඉදිරිපත් කිරීම

- ප්‍රධාන සංගින් ප්‍රහේද සහ එක් එක් සංගින් ප්‍රහේදය සඳහා භාවිතා කරනු ලබන සංගින් භාණ්ඩ ගැන දැනුවත් වීම.
- සරල සංගින් භාණ්ඩ නිර්මාණය කර ගැනීම, විවිධ වර්ගවල තැපුම් පිළිබඳව දැනුවත්වීම සහ ඒවා පුද්ගලික කිරීම.
- කණ්ඩායමක් වශයෙන් විවිධ වර්ගයේ සංගින් භාණ්ඩ වල එකතුවක් සකස් කර ගැනීම.

එළිමනන්දී විනෝදාංග

- මහා මාරුගයේදී පාපදි පැදැයාමට අදාළ මාරුග නීති පිළිබඳව දැනුවත්වීම
- ජායාරූපකරණය පිළිබඳව ප්‍රාථමික දැනුම සරලව තේරුණීම් ගැනීම.
- ගම්බද ප්‍රදේශවල හෝ නගරවල ඇඩිලින විට දක්නට ලැබෙන වස්තුන් ගැන උනන්දුවක් අඟි කර ගැනීම.
- සරල ලෙස සරෝගලයක් සාදා උඩ ඇරීම.

නිවස තුළදී විනෝදාංග

- නොයෙක් දේශීල් එකතු කිරීමේ සහ ඒවා පිළිවෙළකට තබා ගැනීමේ හැකියාව දියුණුකර ගැනීම.
- කාඩ්බුර්ඩ් භාවිතයෙන් අන්තම් නිර්මාණයක් සැකසීම
- සරල රැකිඩියක් සාදා එය රැකිඩි සහ්දුරුගනයකට ඉදිරිපත් කිරීම.
- රෙඛ්, ව්‍යුල් හෝ කඩ්පාසි වලුන් සරල හස්ත නිර්මාණයක් සාදන්න.

ආදර්ශක සහ මැටි භාජන තැකීම

ආදර්ශක (ආකෘති) තැකීම සඳහා මාධ්‍ය ලෙස පරිසරයෙන් ලබාගත හැකි දේශීල් උපයෝගි කර ගැනීම මැටි, පල්පේ, ලි, සබන්, සපුරුගෝම් ආදිය ..... මේවා උදුවිකර ගනිමින් සතුන්, ආහාර වර්ග, පළතුරා එළවල, ශ්‍රීඛා උපකරණ, පිගන්, කේප්ප, විනු රෝබෝවරු, වාහන ..... ආදිය නිර්මාණය කිරීමට යොමු කිරීම.

පදම්කල මැටි භාවිතයට ගනිමින් මැටි බඳුන් සැකසීමට යොමුව

මල් බඳුන්, කේප්ප, බින්තිසරසිලි වැනි උපකරණ සකස්කර ඒවා වර්ණ ගන්වා අලංකාර කරවීම, පින්තාරු කරවීම.

මුද්‍රණය කිරීම (Painting)

නිවැරදි ගෙන්වයකින් යුත් නීත්ත භාවිතා කරගනීමේන්, සහ කඩ්පෑසි මත මුද්‍රණය කිරීම තුළින් සාර්ථක නිර්මාණයන් කළ හැකිය. මේ සඳහා ..... පහා, නූල්‍රෝඩ්, කොළ ගැලී, අල පෙති, බණ්ඩික්කා, තොටීම් අල, බුරුසු, රෙදි කැබලි, ස්පොන්ට් කැබලි භාවිත කළ හැකිය.

නළේ මුද්‍රණය

උකු නීත්ත බඳුනකට තුළක් දුමා එය ගිල්වා දෙකට නවන ලද කඩ්පෑසියක එක් පිටක් මත තබා අනෙක් පිට වසන්න. එය එක් අතකින් තද කර තුළේ එක් කේලවරින් ඇඳ ඉවතට ගන්න. මෙය විවිධ වර්ණ උපයෝගී කරගෙන නැවත නැවත කරන්න.

එළවාලු භාවිතයෙන් මුද්‍රණය

අර්ථාපල්, බණ්ඩික්කා, කැරටි, ලික්ස් වැනි දේවල් හැඩවලට කපා ගනීමින් නිර්මාණ සඳහා භාවිතා කිරීම.

කොලාප් නිර්මාණය

ඉවත දමන දැ භාවිතයට ගනීමින් අලවන ගම් ගේ පාප්ප යොදා ගනීමින් කොලාප් නිර්මාණය කළ හැකිය. කොලාප් නිර්මාණයකට ත්‍රිමාණ බවක් ලබාදීම සඳහා කඩ්පෑසි කර්ල් තුමය භාවිතා කළ හැකිවේ.

නිර්මාණාත්මක සංඛීය

ගැමී ගී, ජ්‍යා ගී, මෙහෙ ගී, ගායනා කරවීම, පැල් කවී, කමත් කවී, පාරු කවී, බැඹර කවී, පතල් කවී, ගැල් කවී ඔන්වීම් වාරම්, රඛන්පද, තැඹැවීම් ගී, එව්වන් කැම, ඔලුද කෙළියේ ගී, වැනි ජ්‍යාකෙළි ගී, සොකර කවී, තොතු කවී .... වැනි ගී යොදා ගැනීම.

ආදේශ සංඛීත භාණ්ඩ යොදාගෙන සංඛීත සැපයීම (ගීත ගායනා කරමින්)

- ▲ වොනික් පියන් පන්තේරුව
- ▲ පොල්කටු තාලම්පට
- ▲ එක්ස් රේ ඩුම්ස්
- ▲ පැපොල් බට නළව
- ▲ උණ දඩු බෙරය
- ▲ මී දඩු (තාල තක්මට)
- ▲ පිගන් සිම්බල්

සංඛීත භාණ්ඩ පින්තුර සහිත පොන් පිංචක් සකස් කිරීම. විද්‍යුත්‍යාලයේ සංඛීත එෂකකයේ සහය ලබාගනීම් සංඛීත භාණ්ඩ හඳුනාගැනීම.

** සංගිත භාණ්ඩ සැකකීම.

නිවසේ අභි විවිධ දුව්‍ය උපයෝගි කරගෙන සංගිත භාණ්ඩ සැකකීම.

බෙර - ජ්ලාස්ටික්, පහිටටු, බේසම්, වන් උද්‍යි කරගෙන ගෙඩි මාලි- හැඳි, අභ්‍යන් (විවිධ දිග ප්‍රමාණවලින් යුතු) මෙනුවක විශ්ලේෂණ හැන්දකින් වාදනය කිරීම.

රඳ්ම බට - බට, වින් වැනි දේවල් තුළට වැඩි දමා දෙපැන්ත වසා සෙලවීම.

ඡල තරංග - වතුර භාජන, (විවිධ ප්‍රමාණ වලට ඡලය පුරවන ලද) උද්‍යි කරගනීමින් වාදනය කිරීම. වැඩි කඩ්පෑසි, රැලි කඩ්පෑසි ගස්වල පොතු වැනි දේ පැහ්සුලක් වැනි දෙයකින් සිරීම.

න්තරනය (Dance)

ඉරියවි සහ හැඟීම් ප්‍රකාශනය කරන මාධ්‍ය නැවුම් වේ.

නැවුම් වර්ග :

ලංකාවේ පවතින සම්පූර්ණ නැවුම්

උඩරට න්තරනය පහතරට න්තරනය සබරගමු න්තරනය

මිට අමතරව ලංකාවේ පවතින සම්පූර්ණ නොවන න්තරන

* භාරත * කට්ඨල් * බලෝල් * ඩිස්කෝ * වැප් බාත්ස් * කපිරකද්දෙකු

න්තරනය සඳහා භාවිතයට ගන්නා විවිධ වාදන උපකරණ හා ඒවායේ පින්තුර ඇඳුම් වර්ග ආදිය සහිත පින්තුර වලින් සකස් කරන ලද පොත් පිංවක් සකස් කරවීම. න්තරනය ගුරුවරයාගේ සහය ඇතිව සරල ලෙස ලංකාවට ආවේණික න්තරන ඉගෙනීමට යොමුකරවීම.

වන්නම්, ජන නැවුම් වැනි අංග

නෙත්‍ය (Drama)

අනිර්චන රංගනය

කටහඩ භාවිත තොකර ගාර්ඩක මුරියවි වලින් පමණක් මැරිරපත් කරන රංගන

උපභාස රංගනය

අනිර්චනය භාවිතයට ගෙනීමින් සිහනහව උපද්‍රවන රංගනවල යොදීම.

රශපෑම

වවන, අඳුම්, අංගරවන, පසුබීම් ද්‍රේගන, වලන භාවිත කරමින් කරන කාර්යය රශපෑම වේ.

සතර අනිනයට අනුව රංගනයේ යොදීම.

හැඟීම් ප්‍රකාශ කිරීමට මූහුණේ අංග භාවිතයට ගැනීමට යොමු කිරීම. දුක, සතුව, බිය, කොළඹ, ප්‍රකාශ කරන ලෙසින් මූහුණේ හැඟීම් වෙනස් කිරීමට භුරුකරවීම. කිරී ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මෙම හැඟීම් ප්‍රකාශන යොදාගැනීම.

¤ ඇඳුම් සහ පසුතල දුර්භන සැකකීම සඳහා දුරුවන් යොමුකරවීම. නාව්‍යයක් ප්‍රහුණු කර රංගනයට අවකාශ සලසාදීම. නරඹා සතුවුවීම අවකාශය සලසාදීම.

ඡායාරූප ගැනීම. (Photography)

විවිධ කැමරා වර්ග

- ස්වයංක්‍රීය කැමරා වර්ග ➤ කැමරාවක කොටස්
- හොඳ ඡායාරූපයක් ගැනීමට නිඩිය යුතු මූලික අවශ්‍යතා
- කැමරාව සූදානම් කරන ආකාරය ගැන ඡායාරූප ගිල්පියෙකුගේ ආධාර මත දුරුවන් දැනුවත් කිරීම.
- තම තමන් ගෙන්නා ලද ඡායාරූප රැස්කර ඡායාරූප පුද්ගලිකයක් පැවත්වීම.
- හොඳ ඡායාරූප ගිල්පියෙකු බවට පත්වීමට උපකාර කිරීම්

අභ්‍යන්තර ගැනීම. (Walking)

- ඉතාමත් හොඳ විනෝදාංගයකි.
- අභ්‍යන්තර සඳහා යොදාගැන්නා මාර්ගය පිළිබඳව දැනුවත් බවක් අභ්‍යන්තර ගැනීම.
- උච්ච අභ්‍යන්තර පිළිබඳව දැනුවත් බවක් අභ්‍යන්තර ගැනීම.
- උච්ච අභ්‍යන්තර පිළිබඳව දැනුවත් බවක් අභ්‍යන්තර ගැනීම.
- අවශ්‍ය පමණිට සූදානම් කරගැනීම.
- අභ්‍යන්තර බලපොරොත්තු වන පරිසරයේ සාමාජික පරිසරය පිළිබඳව දැනුවත් විම.
- තමාගේ නිරෝග බව පිළිබඳව සඡීමකට පත්වීම යන කරණු කෙරේ අවධානය යොමුකළ විට මෙම කාර්යයෙන් බොහෝ විනෝදයක් ලබාගැනීමට හැකිය.
- අවසානයේ තමා අභ්‍යන්තර ලද පුද්ගලය හා සම්බන්ධ පොත් පිංවක් සකස් කිරීම.
- විනුයක් අභ්‍යන්තර සකස් කරන ලද දේශීල් හා විනුයෙන් නිර්මාණයක් කිරීම, පොතක් සකසීමට යොමු කිරීම.

බඳියක් පැදිම. (Cycling)

- තමාට ගැළපෙන පා පැදියක් තොරා ගැනීම.
- පා පැදියක කොටස්
- පා පැදියක් පැදිවීමේදී දැනගත යුතු ආරක්ෂක නීති
- මාර්ග නීති පිළිබඳව දැනුවත්වීම හා ප්‍රායෝගිකව අන්දකීම් ලබාගැනීමට යොමුව.

සරුංගල් සඳහා.

- ඉතාමත් වින්දුනිය වූ විනෝදාංගයකි.
- සරුංගලුය පා කිරීමට නම්, සැහැල්ලුවීම. සමමිනික බව වැදගත් වන බව දැනගැනීම.
- සරුංගලුයක් සැකකිමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය සකසන ආකාරය පිළිබඳව ප්‍රායෝගිකව දැනුවත් බවක් ලබාගැනීමට උදව් කර සකස් කරන ලද සරුංගලුය පාකර විනෝද වීමට අවස්ථාව සලසා ඇම.
- සරුංගල් හැඩයන් හා රටාවන් නිර්මාණය කිරීමට යොමුව ඒවා වර්ණ කරවීම.

ගෙහස්ථා විනෝදාංග

රැක්කිරීම

- මුද්දර
- ලේඛිල්
- වට්ටෝරු
- අත් පත්‍රිකා
- ලාංඡන
- ජායාරාජ
- විකාර
- භාජන තුළ තබාගන යුතු දේවල්
- කාසි
- ගල් වර්ග
- බෝතල් මුත්
- ඇට් වර්ග
- ඇඟ්

මියා තැබූය යුතු දේවල්,

- ලිජිනයන්
- වාහන අංක
- දුරකථන අංක
- කියවන ලද නොන්
- තරඹින ලද භාව්‍ය
- අත්සන්
- මතක කටහන්

පදුරුගනය කළ හැකි ද්‍රව්‍ය

- සෙල්ලම් බඩු
- බෝතිකකන්
- මොටර රථ ආදර්ශන
- ආකරණු

බාහිර දේවල්

- මල් වර්ග
- කොළ වර්ග
- මේවන වර්ග
- පැහැටි වර්ග
- කිහුවු
- සිජිත් කටු

ආකෘති

නිවෙසේ බවත් කරන ලද විවිධ ද්‍රව්‍ය උපයෝගී කරගනීම් විවිධ ආකෘති නිර්මාණය කිරීම.

- වාහන
- තාලුම්
- ගොඩනැගිල්
- තැබ්වා, බොට්ටු

භාත ජෝන් කිටි St. John Kitty

Badge No : 04

අරමුණු

භාත ජෝන් ව්‍යාපාරයේ ඉතිහාසය / වර්තමානය සේවා හා ක්‍රියාකාරීත්වය හඳුනා ගැනීම.
භාත ජෝන් ව්‍යාපාරයේ ප්‍රත්තිත්තර තත්ත්වය හා ශ්‍රී ලංකාවේ ආරම්භය නිල ලාංඡන තොරතුරු පිළිබඳ මූලික අවබෝධයක් ලබාදීම.

භාත ජෝන් ඉතිහාසය

එශ්‍යෙර මෙතෙර තොරතුරු වලින් බිඳක් . . .

ත්‍රි.ව. 900 - යෙරුසේලම් භාත මරියා හි පුජකවරණ් පිරසක් යෙරුසේලමට වන්දනාවේ පැමිණ අසනීප හා රැකවරණය අවශ්‍ය වන්දනා කරවෙන්ට පැප උපස්පාන කිරීමේ කුරියක් ආරම්භ කළහ. මෙම කුරිය භාත යොහාන් වෙනුවෙන් කැපකර තිබූ කුඩා දේශ්වස්පානයකි.

ත්‍රි.ව. 1099 - පළමු කරස යුද්ධයේ දී ක්‍රිස්තියානි සේහාවේ යෙරුසේලම අත්පත් කරගැනීමෙන් පසු ගුද්ධ දේශ්යට වන්දනා කරවෙන් වැඩි වශයෙන් පැමිණෙන්නට පටන් ගත්හ. සෙහාග වැඩිවීම යනු අසනීපකරවන් වැඩිවීමය. නොස්පිටලුස් නම්න් හැඳින්වූ භාත ජෝන් සේවා සොයුරන් මෙම සේවයට වැඩි වශයෙන් දායක වූහ.

ත්‍රි.ව. 1113 - පැස්කල් II වන පාප් වහන්සේ මෙම දේශ්වස්පාන පර්ශ්දය සේවාවක් වශයෙන් පිළිගත් අතර එය භාත ජෝන් (Order of St' John) පර්ශ්දය නම්න් හැඳින්වූ වූහ. මෙම පුජක වර්තන්ගේ ප්‍රතිඵ්‍යු වූයේ දුශීයන් සහ රෝගීන් උදෙසා සේවය කිරීමය. එය අද දැක්වා පවතින මිනිස් සංඛතියේ සේවය උදෙසා යන උඩිත පාධය වේ.

බටහිර යුරෝපයේපවතින රෝහල් හා සමානව පළමුවෙන් විශාල රෝහල් හා සමානව පළමුවෙන් විශාල රෝහල යෙරුසේලමේ භාත ජෝන් සේවා සොහොයුරන් විසින් එකලොස් වන ගත වර්ශයේදී අරඹන ලදී.

ත්‍රි.ව. 1187 - සැල්ඩ්නින් නැමති මුස්ලිම් ආකුමණිකයා විසින් යෙරුසේලම අත්පත් කරගැනීමෙන් පසු ක්‍රිස්තියානි පලස්තිනා වෙරුලබව පිහිටි අතු ප්‍රදේශයට පසු බැස්සන. අතුහි 1187-1291 දක්වා භාත ජෝන් ජෝන් කටයුතු කරගෙන ගියන.

ත්‍රි.ව. 1291 - ක්‍රිස්තියානින් අත්පත් කරගෙන සිටි අතුවද සනුරන් අතට පත්විය ඉන්පසු සයිපුස් දැක්වා පසු බැසගෙන ගිය එහි කඩවුරුලාගෙන 1309 දක්වා සිටියන.

ත්‍රි.ව. 1309 - ඉන් පසු 1522 දක්වා රෝඩිස් හි සේවය කළහ.

ත්‍රි.ව. 1530 - 1789 - මේ කාලය දක්වා මෝල්ටාවේ තම කටයුතු කරගෙන ගිය භාත ජෝන් පර්ශ්දය ගුද්ධ වූ රෝමානු නායකයෙකු වූ පස්වන වාල්ස් රුපු පර්ශ්දය වෙත මෝල්ටාව පවරා දෙන ලදී.

ත්‍රි.ව. 1798 - මෝල්ටාව නැපෝලීයන් විසින් ආකුමනය කළ විට එය පර්ශ්දයේ හා භාත ජෝන් ජෝන් රෝහල් සේවයේ අවසානය යැයි බොහෝදෙනා සංඝ කළද 1882 දී නැවත යෙරුසේලමේ පර්ශ්ද පිහිටුවගෙන අරාබි යුදෙවී ක්‍රිස්තියානින් ඇතුළු සියලුම ජනවර්ගයකටම ප්‍රතිකාර කරන භාත ජෝන් ජෝන් අක්ෂී රෝහල ආරම්භ කරන ලදී.

ත්‍රි.ව. 1882 - අනෙකු රෝහල පේරැසෙලමේ ආරම්භ කිරීම 12 වන ගත වර්ෂයේදී ගාන්ත පේෂ්න් පර්ශ්දය එංගලන්තයේ ඇරඹූණි.

ත්‍රි.ව. 1140 - එංගලන්තයේ ලංචින් නුවරට උතුරුන් පිහිටි ක්ලාකන්වේල්හි මූලස්ථානය ඇරඹූණි.

ත්‍රි.ව. 1381 - එංගලන්තයේ බඳ එකතු කිරීමේ කටයුතු ගාන්ත පේෂ්න් නයිට්ටරිය කළ අතර එකතුරා සුවිශ්චේ බද්ධක් පිළුබඳව ජනතාව ප්‍රකේෂකාර විය. වැට්ටි වේලුර් නැමැත්තෙකු මෙම බද්ධව විරැඩ්ද උද්‍යෝගේ මෙහෙය වූ මූලිකයා විය. ඔවුන්ගේ මූලික ඉලක්ක වූයේ ක්ලාකන්වේල්හි පර්ශ්ද ගොඩනැගිල්ලයි. **I381** දී ගොඩනැගිල්ල ගිණුන් කොට බඳ එකතු කිරීමේ මූලිකත්වය දැරු රෝබරි හ්ලිස් නිස කපා මරා දුමන ලදී.

ත්‍රි.ව. 1504- 16 වන සියවසේ මුල් භාගයේදී ක්ලාකන්වේල් හි මූලස්ථානය ඉඩ පහසු සහිත ව නැවත ගොඩනැගැන ලද අතර දැකුණු පැන්තෙන් අභ්‍යාවත්වීම සඳහා (St John Gate) ගාන්තපේෂ්න් දොරටුව වර්තමානයේදී පවතී.

ත්‍රි.ව. 1540- 8 වන හෙන්රි රුපුගේ විවාහ ප්‍රශ්නයක් නිසා රෝමනු කනෝලික සහාවන් බවත්ව එංගලන්ත සහාව පිහිටුවාගත් අතර ගාන්තපේෂ්න් පර්ශ්දයට අයත් සියලුම දේපල ඔහු වෙත පවරාගන්නා ලදී.

ත්‍රි.ව. 1557 - මේරි රුපින පර්ශ්දය නැවත ස්ථාපිත කොට රාජසන්තක කළ දේපල නැවත ගාන්ත පේෂ්න් පර්ශ්දය වෙත භාරදෙන ලදී.

ත්‍රි.ව. 1558 - පළමුවන එලිසඩත් රුපින නැවතත් ගාන්ත පේෂ්න් පර්ශ්ද දේපල රාජසන්තක කරන ලදී. එංගලන්තයේ ගාන්ත පේෂ්න් පර්ශ්දය නැවත ශ්‍රීමත් රෝබරි පිරි තුමාගේ මූලික තත්ත්වයෙන් අරඹූන ලදී.

ත්‍රි.ව. 1877 - ප්‍රථමාධාර ඉගන්චීමේ කටයුතු අරඹූන ලද අතර ඒ සඳහා ගාන්ත පේෂ්න් ගිලන්සේවා සංගමය බිහිවිය. ප්‍රථමාධාර අත්පාත් තිබුන් කිරීම, ප්‍රථමාධාර පුහුණුව බොද්ධ පර්ශ්දනා පවත්වා සහතිකපත් ප්‍රදානය තිරීම මෙම සාමෙයේ මූලික කටයුතු වේ.

ත්‍රි.ව. 1877 - මෙයේ සංගමයෙන් පුහුණුව ලැබූ ප්‍රථමාධාර කරුවන්ට මෙහෙයුම් අංශයක් නොවිය. ඒ අනුව පේෂ්න් ගිරුම් නැමැත්තාගේ මූලකත්වයෙන් ගාන්ත පේෂ්න් ගිලන්සේවා හමුදාව ආරම්භ කරන ලදී. දැනට භාවිතාවන ගිලන් මැස්ස මෙතුමාගේ සොයාගැනීමකි.

ත්‍රි.ව. 1877 - වික්ටෝරියා රුපිනගේ මොර මැගලුය වෙනුවෙන් ප්‍රථම මහජන සේවා අරඹූන ලදී. මෙහිදී කරන ලද සේවය ඇගයිම වස් වික්ටෝරියා රුපින විසින් සන්නසක් මගින් ගාන්ත පේෂ්න් ගිලන් සේවාව සංගමයට හා හමුදාවට රාජකීය තත්ත්වය ලබාදෙන ලදී. ඒ අනුව ගාන්ත පේෂ්න් ගිලන් සේවාවේ ප්‍රාන්තන්තර ලංජනය සඳහා එංගලන්තයේ රාජකීය ලාජනයේ අඩංගු සිංහලයන් දෙශෙනාගේ හා කශේවීමුන් දෙශෙනාගේ සටහන අද දක්වා භාවිතා කෙරේ.

ත්‍රි.ව. 1922 - ගාන්ත පේෂ්න් යොවන යොවනියන් වෙනුවෙන් ගාන්ත පේෂ්න් කැබේරි සේවා අරඹූන ලදී.

ත්‍රි.ව. 1987 ගාන්ත පේෂ්න් ගිලන්සේවාවට ගතවර්ශයක් පිරීම නිමිත්තෙන් වයස අවුරුදු 6 - 10 දක්වා කිහිත්තන්ට ගාන්ත පේෂ්න් බැපර කණ්ඩායම් බිහිකරන ලදී.

ත්‍රි.ව. 1906

ශ්‍රී ලංකාවේ ගාන්ත පෝන් සේවාව එවකට ආණ්ඩුකාර සර් හෙන්රි ආතර් බිලෙක් ආණ්ඩුකාරවරයාගේ මූලිකත්වයෙන් ගාන්ත පෝන් ගිලන්සේවා සංගමයේ මධ්‍යස්ථානය ආරම්භ විය.

ත්‍රි.ව. 1930

යාපනය, ගාල්ල, ස්ප්‍රේෂ්‍රීලංකායේ හමුදා අංග පිහිටු විය.

ත්‍රි.ව. 1930

එවකට කොමසාරස්තුමා වශයෙන් ආණ්ඩුකාරයාද වෙදුන විද්‍යාලයේ ලේඛාධිකාරතුමා සහකාර කොමසාරස් වශයෙන් කටයුතු කළ අතර සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අධික්ෂණය කොමසාරස් වශයෙන් ක්‍රියාකාලන්.

ත්‍රි.ව. 1945

ගාල්ල, යාපනය සංගම් අංග පිහිටුවේ විශේෂයෙන් දුම්රියේ හා සිරගෙදර නිලධාරීන් වෙනුවෙන් ඇරඹුණු අතර, කුමරයෙන් මහජනයා අතර පැනිර ගියහ.

1950 කර්නල් සී.ඩී. ජයවර්ධන කොමසාරස් වශයෙන්ද

1960 කර්නල් ඩී.එන්. රෝක්වුඩ් මයා කොමසාරස් වශයෙන්ද

1971 මහාචාර්ය මිල්රෝද පෝල් කොමසාරස් වශයෙන්ද

1978 ඩී.එන්. පිල්ලා කොමසාරස් වශයෙන්ද කටයුතු කරන ලදී.

ත්‍රි.ව. 1967

ලංකාවේ පාලක මණ්ඩලය වශයෙන් එංගලන්තයේ ග්‍රැනීඩියර්ප්‍රයාර්ගේ ඉල්ලුමකට ගාන්ත පෝන් සහාව ආරම්භ විය. එහි පළමුවන සහාපති වශයෙන් අගු වින්ඩ්වකාර එන්. සෙන්සේන් මැනිතුමා පත්විය.

ත්‍රි.ව. 1971

ලංකාවේ පාලක වශයෙන් අණුදෙන නිලධාර නිලයට එංගලන්තයේ මූලස්ථානයේ උපදෙස් පරදි වෙදුන ඔස්වේන් ප්‍රහාන්ද ලංකාවේ ප්‍රථම අණුදෙන නිලධාර වශයෙන් පත්විය. පාලක සහාවේ දෙවන සහාපති වශයෙන් මැලර විජේසිංහ මැනිතුමාද අනතුරුව වරත රත්වත්තේ / බින්ස්ට්‍රන් ද අල්විස් මෙක්ස්වේ ආර්. ප්‍රේලිස් / රාජ් සින්නදුරෝද ආචාර්ය පාලිත රත්දෙනිය යන මහත්වරයේද කටයුතු කළහ.

පී. ඩී. සියලුස්, වෙදුන ජේ.ඩී. ජයතිලක, ජනරාල් හැමිල්ටන් වනසිංහ, වෙදුන ඩී.ඩී. විරසුරය, වෙදුන පාලිත අධ්‍යක්ෂ ජනාධිපති නිතිඥ ප්‍රසන්න ලාංදු අල්විස් යන මහතුන් අණුදෙන නිලධාරවරයේ ලෙස කිරීම්ත සේවාවක් ඉටුකර ඇත.

ජාතික කිරී වැඩසටහනේ ආරම්භක සහකාර කොමසාරස් ලෙස ඩී.ඩී. කුලසිංහ මෙනවිය කටයුතු කර ඇති අතර අනතුරුව සහකාර කොමසාරස් ලෙස එම්.ඩී. ගොඩුමුන්නේ මහතා කටයුතු කරමින් ඉහළ දායකත්වයක් ලබා දී ඇත.

උදුන පාඨය :- “මානව සංහතියේ සේවය උදෙසා” For the service of mankind

ලෝකයේ ආරම්භය :- මේට අවුරුදු 1914 කට පෙර

ශ්‍රී ලංකාවේ ආරම්භය :- 1906 අගෝස්තු 13

ආරම්භක මූලිකයා :- බ්‍රිතාන්‍ය යටින්වීපිත නියෝජිත සර් හෙන්ර් ආතර් බර්ග්
අවුරුදු 100 කට වැඩි සේවා ඉතිහාසක් වාර්තා කරයි.

වත්මන් නිල සළකුණ

**St John
Sri Lanka**

ජාත්‍යන්තර මූලක්දානය

Web: www.orderofstjohn.org

ජාතික මූලක්දානය හා ලිඛිනය

ST. JOHN AMBULANCE ASSOCIATION AND BRIGADE,

No. 65/11, Sir Chittampalam A Gardiner Mawatha, Colombo 02.

T.P./ Fax: +940112341736/ +940112437744

E mail : stjohnsiasltnet.lk

Web: www.stjohnsrilanka.org

ආරක්ෂක කිටී Safety Kitty

Badge No : 05

අරමුණු

විවිධ අවස්ථාවලදී තමන් සහ සෙසු ඇය ආරක්ෂා විය යුතු ආකාරය පිළිබඳව සරල දැනුමක් ලබා දීම

නිවසේදී ආරක්ෂාව (Home Safety)

නිවසේදී සිදුවිය හැකි අනතුරු තේරෑම කරදීම. කුඩා ලමුන් සහ වැඩිහිටි ඇය සහ තමන් ද අනතුරු වලින් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා ගත හැකි ත්‍රියාමාරුග පෙන්වා දීම.

ආරක්ෂකාකාර ත්‍රියාකාරකම් තේරෑවෙන් ඔවුන්ගේ නිවෙස් ආරක්ෂිත ස්ථාන බවට පත්වේ.

මාරුගයේදී ආරක්ෂාව (Road Safety)

වාහන සංඡු සහ මාරුග සංඡු යනාදියෙහි තේරෑම දැන ගැනීම සහ බාවහා වේග සීමාවන් ගෙන දැනුවත් වීම.

පාර හරහා යාමට සුදුසු ස්ථාන සොයා ගැනීම.

රාත්‍රි කාලයේදී රියදුරුන්ට පැහැදිලිව ද්‍රේගනය විමට හැකිනාක් අදුරු පැහැ නොවන ආලෝකය පරාවර්තනය කරන ආකාරයේ අඳුම් අඳු සිටීම ආරක්ෂාවට සුදුසු බව.

මෝටර් රථයක ගමන් කරන අතුරුතුර ද හැකිරය යුතු ආකාරය සහ ආරක්ෂක නිති රිති පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම.

ලගම පිහිටි පොලිස් ස්ථානයේ රථවාහන ඒකකයෙන් මේ සඳහා අවශ්‍ය සහයෝගය ලබා ගන්න.

ප්‍රලයේදී ආරක්ෂාව (Water Safety)

- වෙරළේ විවිධ ධීඩීල්ලීම වැනි සංඡු වලින් දැනුවනු ලබන අදහස් අවබෝධ කරගැනීම සහ මූහුද අද්දරදී සිදුවිය හැකි අවධානම් තත්ත්ව ගෙන දැනුවත්වීම.
- හඳුනී අවස්ථාවක දී (ප්‍රලයේ දී) කළ යුත්තේ කුමක්දයි දැන සිටීම.
- ප්‍රල ත්‍රිඩා සිදුකරන විට පැලදුය යුතු කාමානක ආරක්ෂක නිති රිති තේරෑම් ගැනීම සහ ඒවා කුමක් සඳහා ද යන්න ගෙන දැනුවත් වීම.
- පිහිනුම් තටාකවල පිහිනීමේදී ආරක්ෂක නිති රිතිවලට අනුව ත්‍රියාකරන්නේ කෙසේදයි දැන සිටීම.

නොදුන්නා වූ ස්ථානවලින් ස්ථානය කිරීමෙන් වැළකි සිටීම. දැන්නාවූ ස්ථාන වලින් වුවද කාලගුණ වෙනස්කම් පවතින අවස්ථාවල දී ප්‍රවේශ වලට වුවද වැසි සහිත වීම වැනි) ලමා වියේදී හැකිනාක් වැඩිහිටියන් ලිග තබා ගැනීම අරක්ෂා සහිත බව පෙන්වා දෙන්න. අධ්‍යාපන වාරිකා යාම වැනි අවස්ථා වලදී විශේෂයෙන් ප්‍රවේශම් විය යුතු බව පෙන්වා දෙන්න.

සම දරුවෙකුටම පිහිනීමට පුහුනුවන ලෙස උනන්ද කරවන්න

පිවිතාරක්ෂක ඒකකයෙන් මේ සඳහා අවශ්‍ය සහයෝගය ලබා ගන්න.

ආරක්ෂිත එළිමහන

- ග්‍රාමය පුද්ගල පවතින වනාන්තර, ජලාශ ආදි අවධානම් ස්ථාන පිළිබඳව විස්තර කිරීම සහ ආරක්ෂාකාරීව ඒවා හාටිනා කරන ආකාරය ගැන දැන සිටීම.
- ක්‍රිඩා භූමියේදී සහ උද්‍යානයේදී වගකීමක් ඇතිව හැකිරීමේ වැදගත්කම දැන සිටීම.
- දුම්රිය මාර්ගයේ හෝ ඒ අකුල ක්‍රිඩා කිරීමේ ඇති අධික අවධානම තේරීමේ කරදීම සහ මෙවති ස්ථානවලදී ජ්‍යෙෂ්ඨ දුරකථන හාටිනා තොකර සිටිය යුතු බව පෙන්වා දෙන්න
- ආරක්ෂිතව ගිනිකෙලී හාටිනා කරන ආකාරය පිළිබඳව දැනුවත් විම සහ ඒවා වැඩිහිටියන්ගේ අනුදැනුම සහ නිරිස්පාදාය යටතේ පමණක් හාටිනා කරන ලෙස දැනුවත් කරන්න.
- ලිස්සන සුල් ස්ථානවලින් ගමන් කරන විට දිව යාමෙන් වැළකිය යුතු බවත්, සෙමෙන් හැකි තාක් දුරට ආධාරකයක් සහිතව ගමන් කළ යුතු බවත් කියා දෙන්න.
- සර්පයින් සහ වෙනත් අනුතුරුස්ථායක සතුන් රදී සිටින සහ ගැවසෙන පරිසර පිළිබඳව සරල අවබෝධයක් ලබා දෙන්න

නිවෙසේ ආරක්ෂාව Safety in the Home

**** මූල්‍යන්ගේ තැපෑලී ආරක්ෂාව**

- ★ විදුලිය - විදුලි උපකරණ ★ උණු වනුර ච පිසිම- ගින්දර , ගැස් ★ ගෙබිම
- ★ ලාඛ්‍ය, කඩ්ස සහ දොරවල් වලට අත හසුවීම් වැනි අනුතුරු
- ★ විවිධ රසායනික දුව්ස මගින් සිදුවිය හැකි අනුතුරු - විශේෂයෙන් නිවසේ සිටින කුඩා දුරකථන්හට
- ** නාන කාමරයේදී ආරක්ෂාව
  - ★ විදුලිය - තෙන් වු අතින් විදුලි උපකරණ කියා කරවීමෙන් වැළකිම
  - ★ තෙන් වු බීම - ගෙවුනු සෙරෙරප්ප නිසා පහසුවෙන්ම ලිස්සා යා හැකි බව
  - ★ බෙහෙන් - වැඩිහිටියන් හාටිනා කරන ඕනෑම වෘත්තී කුඩා දුරකථන් ආරක්ෂා කරගන යුතු බව
  - ★ කුඩා ලමුන් - දියේ ගිලුම, උණුදිය, අඟලදිය

**** නිවසේ සෙසු කොටස්වල ආරක්ෂාව Safety in the rest of the home**

- ★ කාලය - කාලයේ ඇති විදුලි උපකරණ බිමදිගේ ඇඟෙන කාපටි, කේබල් වැනි දැන
- ★ තිදින කාමරය ★ පඩිපෙළ ආරක්ෂිත වැට් † ආරක්ෂිත වැට්ටේ විල්ලා ඇති කාපටි

**** නිවසින් පිටතදී ආරක්ෂාව Safety outside the home**

- ★ ගෙවත්ත ★ ගොවී උපකරණ ★ ව්‍යුත්පැලැස්ව නාගක ★ කාම් නාගක
- ★ ජලය තිබෙන ස්ථාන ★ පැළැස්වී, මල්, තොදන්නා ගෙඩි වර්ග
- ★ ශින් මලේ

★★ තොහැනන පුද්ගලයින්

කිසිම විවෙක තමාගේ පොදුගලික තොරතුරු තොදෙන ලෙස දැනුවත් කරන්න රසකඩවීලි හෝ ආහාර පාන පිළි තොගන්නා ලෙස උපදෙස් දෙන්න දෙමවිටියන් පැවසු නිසා යයි කිවද ඔවුන් සමග තොයන ලෙස දැනුවත් කරන්න හැකි විගස වෙනත් පුද්ගලයන්ද සිටින ස්ථානයකට යොමුවන ලෙස උපදෙස් දෙන්න ඔවුන් පෙන්වීමට උත්සාහ කරන රුප සහ විඩියො දුරකථන නැරඹීමෙන් වැළකි සිටිය යුතුය

** මාරුගයේදී ආරක්ෂාව Road Safety

- ★ රජ වාහන ධාවන වේගය නිසා සහ රියදුරුන්ගේ වීනය නොමැතිකම නිසා ඉතාමත්ම ප්‍රවේශම් විය යුතු බව
- ★ රජ වාහන සංඡු මාරුගයේදී සඳහා වන සංඡු ★ මාරුග සංඡු දැන සිටීම

මාරුගය හරහා යාම (Crossing the Road)

- ★ මාරුග පාලම්, උමං මාරුග අභින් අවස්ථාවලදී කම්මැලු නොවී ඒවා හාවිතා කිරීම
- ★ කහ / සුදු මාරුග අභින් ස්ථානවලුන් පමණක් පාර මාරුගවීම
- ★ පාර හරහා යාමේ ආරක්ෂා ක්‍රමය කියා දෙන්න
- ★ පාර මාරුග වීමට සහයකයින්

- ★ ආලෝකය පරාවර්තනය වන ඉර සහිත අභුම් සහ ගම්න් මළ හාවිතය
- ★ අදුරු අභුම් මිටර් 17 ක් දුරදී දැකිමට නොහැක
- ★ හුද අභුම් මිටර් 55 ක් දුරදී දැකිමට නොහැකිය.
- ★ ආලෝකය පරාවර්තනය වන අභුම් (වරණවන් ඉර සහිත) මිටර් 300 දුරදී දැකිමට හැකිය.

වාහන තුළදී ආරක්ෂාව Safety in Vehicles

- ★ වාහන වල ආසන පරී
- ★ ලමුන් සඳහා සීමාවන් (වයස අවු: **I-10** අඩු දරුවන් සඳහා විශේෂ පැවත්ත පැවත්ත ආසන)
- ★ වයස අවු: **I-4** දක්වා දරුවන් සඳහා වැඩිහිටියන් සමගම පැවත්ත හැකි ආසන පරී
- ★ රියදුරා තිශ්සේසන හෝ කළබල වන ආකාරයට හැකිරීමෙන් වැළැකීම

** දුම්බයේදී ආරක්ෂාව

- ★ දුම්බය වේදිකාවේ දිවීම ★ වේදිකාව කෙළවරට යාම
- ★ දුම්බය ධාවනය වන විට නැගීම / බැසීම
- ★ දුම්බය ධාවනය වන විට දොර අරුම හා අසල සිටීම වැනි දැකිරීමෙන් වැළැකීම

** මුහුද වෙරෙල්දී ආරක්ෂාව Safety on the Beach

කොඩි සංඡු	★ රතු කොඩි	- පිහිටිම නොකරන්න.
	★ රතු කොඩිය මඟ සුදු රවුම	- සුදු ගොඩිමෙන්
	★ රතු සහ කහ කොටු	- පිහිටිම ආරක්ෂායි
- ★ අසනීප ගතියක් දැනෙන්ම පිහිටිම නොකරන්න.★ කැම ගත් වහාම පිහිටිමට නොයන්න.
  - ★ වඩියට ප්‍රතිවරුදේද දිනාවට පිහිටිම නොකරන්න. ★ ඔබ අමාරු තත්ත්වයකට පත්වුවහාන් දිඩු අනට හඳුර තිශ්වලව අනක් ඔසවා කිස් ගසන්න.
  - හදින් අවස්ථාවකදී ....

පිවිතාරක්ෂකයින්ට, වෙරළ ආරක්ෂකයින්ට දන්වන්න.
දුරකථන මගින් නිවැරදි නොරතුරු ලබා දෙන්න.

ගිනිකෙලි භාවිතයේදී නීතිරීති

- ★ භාණ්ඩවල ඇති උපදෙස් පිළිපදින්න
- ★ දැල්වා වසි තොකරන්න.
- ★ තොදුරුවූයේ නම් ලං තොවන්න.
- ★ සුරතල් සතුන් ඉවත් කර දැල්වන්න.
- ★ නිලා කුරු කුඩා දුරුවන්ට තොදෙන්න.
- ★ අතේ තබාගෙන දුවන්න එපා
- ★ දැල්වා අවසන් වූ පසු ජල බදුනකට දමන්න.
- ★ එකිනෙකාට විහිල කිරීමට යොදා තොගන්න.

අකුණු වර්දීම් (Thundering)

අකුණු ආපදා පවතින කාලයීමාවන් පුදේශ, අකුණු ඇතිවන ආකාරය අකුණු වලින් සිදුවී තිබෙන අනතුරු පිළිබඳ තොරතුරු එක් රෝස් කරවීම.

- ★ අකුණු අවදානම පවතින අවස්ථාවලදී කළ යුතු තොකල යුතු දේ.
- ★ අකුණු ආපදාවලින් බේරීමට නම් ඉක්මන් වීම ඉතාම වැදගත් බව ප්‍රායෝගික ත්‍රියාකාරකම් වලින් තේරුම් ගැනීමට යොමු කිරීම.
- ★ අකුණු ආපදා වලින් ආරක්ෂාවීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදීම.
ලදා : තිදහස් හුම්මුවල / විවෘත වාහන වල ගමන් කිරීම හා ගස් ලැබීම තොකල යුතු බව

ප්‍රායෝගික ත්‍රියාකාරකම් ....

- ★ රෝහලක නිර්ක්ෂණ වාරකාවක යෙදීම
- ★ පොලක නිර්ක්ෂණ වාරකාවක්
- ★ වැඩිහිටි නිවාසයක නිර්ක්ෂණ වාරකාවක්
- ★ මහා මාර්ගයේ ආරක්ෂාව තේමාව යටතේ රථවාහන පොලිසියේ මධ්‍යහන්වීම මත ප්‍රධාන පාරකාදී අත්දැකීම් ලබාදීම.
(ලදා : පාර මාරුවීම, පදිඹ මාරුව ආදි ...)

සොබඩ සම්පත්තා කිටී Healthy Kitty

Badge No : 06

අරමුණු

යහපත් සොබඩ (නිරෝගිකම) යනු කුමක්දයි දැනුවත් කිරීම
යහපත් සොබඩ තත්ත්වයක් පවත්වා ගෙන හැකි ආකාරය පෙන්වා දීම
සොබඩ සම්පත්තා පිළිනයක පවතින වටිනාකම පෙන්වා දීම.

සොබඩය (නිරෝගිකම) HEALTH - Physical , mental, social & Spiritual well being
කාසික මානසික සමාජයිය සහ ආධ්‍යාත්මික සුවදායකත්වය

කායික නිරෝගිකම - පොෂණය ව්‍යායම පිරිසිදුකම

ආහාර පාන - පෝෂණය

A. නිවැරදි පුරුණුදු Habit First

නියමිත වෙළාවට පිළිවෙළට ආහාර ගැනීම

B. නිවැරදි ප්‍රමාණය Quantity Second

ප්‍රමාණය වශය අනුව සහ ත්‍රියාකාරීත්වය අනුව තීරණය වේ ත්‍රියාකාරී ලමා වියේදී තරඟාකම නොමැති අය හැකි උපරිම ප්‍රමාණය ගැනීම හා එදායක නොවේ

C. ගුණාත්මක බව Quality Third

ආහාර ගන්නා පුරුණුදු සහ ප්‍රමාණය නිසි පරිදි සකස් කර ගත්වීට ගුණාත්මක බව සකස් කර ගැනීම ඉතා පහසු වේ

ගුණාත්මක බව Quality

පෝෂණ පදාර්ථ අතින් ගුණාත්මක විම Nutritious

කාබොහසුස්ට්‍රිට පෝෂීන මේදය තත්ත්ව විවෘත ලවණ සූදුපෝෂක ජලය

හැකිතාක් ස්වභාවික විම

Natural Items

කැබූම සහ රසායනික දුව්‍ය අවම විම

Avoid Artificial Items & Chemicals

නිවැරදිව සකස් කිරීම

Correct Preparation

සමබර ආහාර වේලක් සඳහා කිහිම් ආහාර පුහුණුදු අවශ්‍ය වේ ද?

එ එ ආහාර පුහුණුවලින් ගරුරයට සිදුවන සේවය

සමහර ආහාර පුහුණුදු වලින් වැලුනීම ගෙන අභ්‍යන්තරක් කිරීම.

මුළුනැන්ගේ සිනිපාරක්ෂාව සහ නිවැරදිව ආහාර ගබඩා කිරීම.

උත්ස්ව අවස්ථාවලට සහ සාදායන්වලට සම්බන්ධ විශේෂ ආහාර සමහරක් හඳුන්වාගැනීම.

ආහාර පාන තොරාගැනීම - ප්‍රායෝගික සහ බුද්ධිමත් ලෙස

1 නිවසේ පිළියෙළ කළ > වෙළඳසැලක පිළියෙළ කළ

2 වර්ණක සහ සිනි අවම පානයන්

3 නරක්වීම අවම වර්ගයක් - බතිස් සහ මාලුපාන්

4 සම්මත තත්ත්වවලට අනුගත වූ - නිවැරදි අසුරුදම / කල් ඉකුන්වන දීනය

සෞඛ්‍ය සම්පත්ති කිරී

ආහාර තාහ (FOOD & DIET)

** අපි ආහාර ගන්නේ ඇයි ?

" ගරුරය වර්ධනය වීමට

" ගරුරයට ගක්තිය ලබා ගැනීමට

" ගරුරයට ලෙඩ රෝග වලින් ආරක්ෂා කර ගැනීමට

" රස වින්දනයක් ලබා ගැනීමට

ආහාරවලින් ලැබෙන පෝෂණ පළුරුව

★ පිෂ්ධිය	- කාබෝහයිල්ට්‍රිඩ්	★ ප්‍රෝටීන්	- මාංග ප්‍රහක බාහු
★ තොල් භා මේල්	★ විටමින් වර්ග	★ බනිජලුවනා	
★ සූං පෝෂණ	★ තන්තු	★ පළය	

අපට ගෙවන්නේ වගකල හැකි පෝෂණ පළුරුව බහුල ආහාර වර්ග ලැයිස්තුගත කරන්න.

සෞඛ්‍ය සම්පත්තින්හාවය අනුව ආහාර වර්ග කිරීම

(1) රතු ආහාර - Red Food (2) කහ ආහාර - Yellow Food (3) කොළ ආහාර - Green Food

රතු ආහාර

ආහාරයට ගැනීමෙන් වැලුකිය යුතු ආහාර වර්ග (පිටි, සිනි, තෙල් සහිත ආහාර)

★ තිරගු පිටි වලින් සකස්කල සියලුම ආහාර වර්ග (පාන්, බනිස්, රෝටී)	
★ සියලුම පැනී බීම වර්ග	★ සියලුම සහනික ආහාර වර්ග
★ සියලුම වින්කල ආහාර වර්ග	★ සියලුම රසකාරක වර්ණ යෝදු ආහාර වර්ග

කහ ආහාර

ආහාරයට ගැනීම සීමා කළ යුතු ආහාර වර්ග (එළවු පළනුරු මිශ්‍ර කරන ලද පිටි ආහාර)

★ තොල් වලින් පිසන ලද ආහාර (ගැඹුරු තෙලේ බදින ලද)

කොළ ආහාර

★ නිවුම් සහිත භාල් භා බාහු වර්ග	★ එළවුල් සහ පලා වර්ග	★ පළනුරු වර්ග
★ එළවුල් පළනුරු සලාද		
★ දේශීය පාන වර්ග (තැංකිලි, රණවරා, පොල්පලා, බෙලුමල්)		

චිතා ....! අතිශයින් හයානකයි.

සියලුම බෝතලු කළ බීම, පැනී බීම රකකාරක සහිත සියලු ආහාර වර්ග

ආහාරවේල් අනරන් උදේ ආහාරවේල ඉනා වැදුගත් බව අවධාරණය කරන්න.

ලදුසන 7 10 ට පෙර ගැනීම වඩාත් සුදුසුය.

දුම් තත්ත්ව සහිත ආභාර

- ✓ කොහිල අල ✓ කොසේල් මුව
- ✓ වැටකොලී, නිඩ්බටු
- ✓ නොලෑම් අල වැනි ආභාර

මැදු තත්ත්ව සහිත ආභාර

- ✓ පළතුරු ඇරඟී
- ✓ වට්ටක්කා, කැකිරී
- ✓ රාඩු වැනි ආභාර

තත්ත්ව සහිත ආභාර ගැනීම මගින් බොහෝමයක් ලෙඛියෙන්ග වෘත්ත්වා ගත හැකිය.
මෙම දියවැඩියාව අන්ත්‍රයේ පිළිකා තත්වයන් තරඟාකම

**** ආභාර පිසිම හා බෙදීම**

පෝෂණ ගුණය රැකි ගැනීම රසවත් බව රැකි ගැනීම පිරිසිදුකම රැකි ගැනීම
ප්‍රියප්‍රත්‍යාග බව රැකි ගැනීම මුහුදායාන්ට ආභාරයට ගත භාකි තත්වයට පත්කිරීම

- ★ පෝෂණ ගුණය රැකෙන සේ ආභාර පිළියෙල කිරීම. ★ පිරිසිදුව ආභාර පිළියෙල කිරීම.
- ★ පිළියෙල කර ආභාරවල පිරිසිදුව ★ විවිධත්වයෙන් යුතුව ආභාර පිළියෙල කිරීම
- ★ ආභාර පිළිගැන්වීමේ දී ප්‍රියප්‍රත්‍යාග ලෙස පිළිගැන්වීම ★ මව හා කාන්තාවන්ට සමස් ආභාර බෙදා
ගත යුතුය.

වර්තමානයේ ජවතින ඡ්‍යවහරණ රාභාග්‍රීය තත්ත්වයන්

1 මවත් රැකියාවකට යාම නිසා නිවසේ කටයුතු කිරීමට කාලය මඳුවීම නිසා බොහෝවීට ආභාර පාන වෙළඳසැලෙන් මෙදු ගැනීමට සිදුවීම

2 මාධ්‍යයන් තුළින් ලබා දෙන ආකර්ෂණීය වූ (නිවැරදි නොවේ) පණිවිඩ නිසා දූම්විපියන්ද වැරදි ආභාර පුරුදු සඳහා දුරශවන්ව යොමු කිරීම

3 වර්තමානයේ මේනුස් අධික ලෙස දුර ගමන් බිමන් යාම සහ එවතින අවස්ථා වලදී නිවසේ පිළියෙල කළ ආභාර රැගෙන යාම අපහසු වීම

4 පහතිය පාසල් වලට දුරශවන් යොමු කළ විට අධික දුරක් යාමට සිදුවන නිසා ආභාර පාන නිසි වේලාවට ගත නොහැකි වීමත් බොහෝවීට පිළු ආභාර වෙළඳසැලෙන් ගැනීමට සිදුවීම

අඥුම් පැලදුම්

1 සාමාන්‍ය අඥුම් 2 උත්සව අඥුම් 3 සහභාල්ල අඥුම් 4 නිල අඥුම් 5 ආරක්ෂා අඥුම්

සිරෑරට ගැඹුපෙන ප්‍රමාණයට අඥුම් තොරාගැනීම

(විශේෂයෙන්ම) පාවහන් ගැන අවබෝධය

නිලජාඥුම් ඇදීම සහ විවිධ කාර්යයන් වලදී එයට ගැඹුපෙන සුවිශේෂ වූ අඥුම් ඇදීම
සිදුකරන්නේ ඇඟිදායි තේරුම් ගැනීම

විවිධ රේඛි වර්ග සාදන අමුදුව්‍ය මොනවාදායි හඳුනාගැනීම.

ස්වභාවික සහ කෘතිම කෙදුවල වෙනස තේරුම් ගැනීම.

පිරිසිදුකම

හිසකෙස් ආරක්ෂාකර ගැනීම සහ සේදීම ගැන දැනුවත්වීම. අනුත්ව හිරිහැරයක් නොවන පරිදි තමාගේ හිසකෙස් සකස් කර ගැනීම.

දත් පිරිසිදුව තබාගැනීම සහ පිරිසිදුකම ගැන දැන ගැනීම. ආහාර ගැනීමෙන් පසු දත් පිරිසිදු කළ යුතු බව පෙන්වා දෙන්න. විශේෂයෙන්ම උදෑසන සහ රාත්‍රි ආහාරයෙන් පසු.

නිරන්තරයෙන් ගෙරරය පිරිසිදුව තබාගත යුත්තේ ඇඟිද යන්න දැන ගැනීම. නිතරම දහඳිය දමන පරිසරයක සිටින අප සම පිරිසිදුව තබාගත යුතු බව පෙන්වා දෙන්න.

අත් සහ පාද සඳහා විශේෂ අවධානයක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇඟිද යන්න දැන ගැනීම.

සෞඛ්‍ය සම්පන්නව සිටීම

සෞඛ්‍ය රැකගැනීම සඳහා ව්‍යුහාමයේ අවශ්‍යතාවය අවබෝධ කර ගැනීම විෂය සම්බාධී සහ ක්‍රිඩා කටයුතු වලට යොමු වේම මගින් පහසුවෙන්ම ගෙරරයට අවශ්‍ය ව්‍යුහාම ලබා ගත හැකි බව පෙන්වා දෙන්න විවිධ ගණස්ථා ව්‍යුහාම ගැන දැනුවත්වීම එදිනෙනෑ නිවසේ කෙරෙන දෙනු ලැබුම් කටයුතු ද ව්‍යුහාම ලෙස යොදා ගත හැකි බව වටහා දෙන්න

ව්‍යුහාම සිරුරට පමණක් නොව මනසට නිරෝගිකම ලබා දෙන බව වටහා දෙන්න

සෞඛ්‍ය ආරක්ෂාව සඳහා නින්ද සහ ඩීලේකයද අන්තර්වශ්‍ය බව වටහා දෙන්න අවම පැය 05 ක (උපරිම පැය 08 පමණ) රාත්‍රි කාලයේ නින්දක් අවශ්‍ය වේ සාමාන්‍යයෙන් වයස අවුරුදු 12ට අඩු දුරෑවත් රාත්‍රි 10ට පෙර නින්දට යාම වඩාත් යෝග්‍යවේ

**** ඇඳුම්**

- අප පීවත්ත්වන පුද්ගලයේ දේශගුණික තත්ත්වයට ගැලපෙන ඇඳුම් වර්ග තෝරා ගැනීම
- කපු රෙද්දෙන් පිළියෙල කළ ඇඳුම් - කෘතිම සහ ස්වභාවික වෙනස්කම්
- ඇඳුම් සැකසීමට ගන්නා ඇමු දුව්‍ය හඳුනා ගැනීම
- නිර්ක්ෂණය පරික්ෂණ කර බැඳීම - (පිළිස්සීම, ජලය උරා ගැනීම වානාගුර)

විශේෂිත ඇඳුම් (Special Clothes)

- සේවා ඇඳුම් • නිල ඇඳුම් • ක්‍රිඩා ඇඳුම් • වයස, ස්ත්‍රී පුරුෂ බව
- සංස්කෘතියට අදාළ ඇඳුම් • සැහැල්ල ඇඳුම්
- ඇඳුම් පැලදුම් නිර්ක්ෂණය (තමාගේ ආරක්ෂාව සඳහා යොදාගන්නා)
- විවිධ අංගෝපාංග) අත් මේස් - සපන්තු මූඩ ආවරණ, නොල්මටි වැනි ....
- ගිනි නිවන හටයාගේ ඇඳුම් ඇති විශේෂත්වය
- මෙනිසා විසින් නිෂ්පාදිත ඇඳුම් මසන ඇමුදුව්‍ය සහ ස්වභාවික ඇමුදුව්‍ය වගුගත කිරීම, රැක්කිරීම
- ඇඳුම් අදින්නේ ඇඟි ??? නුතන විලාසිතා කෙරෙනි අවධානය යොමු කරමින් පිළිතුරා සෙවීම

විලාසිතා සහ තෝරා ගැනීම

වර්තමානයේ වකාපාර ලේඛය විසින් ඔවුන්ගේ ආදායම වැඩිකර ගැනීමට විලාසිතා කළින් කළට වෙනස් කරන බව වටහා දෙන්න

විලාසිතාවක් පිළිගැනීමට පෙර

සුදුසුද	- වයසට, ස්ථීර පුරුෂ බාවයට, පාසල් වියට සුදුසුද කියා සිතා බැඳීම
දුරාගත හැකිද	- වියදම දුරාගත හැකි ද කියා සිතා බැඳීම
අවශ්‍යකද	- තමාගේ ජීවන රටාවට මෙය අවශ්‍යකද කියා සිතා බැඳීම

කායික සහ සමාජයේ අපහසුතාවයන්ගේන් තොර වූ විලාසිතා තෝරා ගැනීම වඩාත් යෝගී බව පෙන්වා දෙන්න Fashion Vs Comfort

ඇඳුම් පිරිසිදු කර ගැනීම : Keeping Clothes Clean

- ★ ඇඳුම් අපිරිසිදුවන ආකාරය
- ★ ඇඳුම් පිරිසිදු කර ගැනීමට යොදාන විවිධ ක්‍රම
- ★ එම සඳහා යොදාගන්නා විවිධ දුව්, අසුරුද්ම් භාජන රස්කරණීම, විවිධ ඇඳුම් වර්ග සේදීමේ උපදෙස් අධිංගු ලේඛල් එකතුවක්
- ** හැකිතාක් දුරට තමාගේ ඇඳුම් තමාම පිරිසිදු කර ගැනීමේ වටිනාකම පෙන්වා දෙන්න
- ** තැනට සුදුසු ඇඳුම් ඇඳුමට කිවියන් පුරුදු කරන්න.

පිරිසිදුකම : Cleanliness

- ★ හිසකෙස් - කෙස්ගසක ජීව කාලය අවුරුදු 3-4 කි.
- ★ හිස කෙස් අපිරිසිදු වන ආකාරය
- ★ අපිරිසිදුවීම නිසා සඡදාන ලෙඩ රෝග (හිස් තොර, උකුණන්)
- ★ පාසල් යන වියේදී දුරුවෙකුගේ හිසකෙස් සකස් විය යුතු ආකාරය
- ★ හිසකෙස් සකසීම සඳහා යොදාගන්නා විවිධ උපකරණ - කොණ්ඩා මෝස්ක්සර
- තමාගේ හිසකෙස් අනුෂ්ට්‍ර පිරිහැරයක් නොවන තරිදී සකස් කර ගත යුතු බව

දත් (Teeth)

- ★ මිනිසාට දත්වලින් ඇති ප්‍රයෝගන්
- ★ දත් වර්ග හැඳුනාගැනීම
- ★ දත් දීරුයාම සිදුවන ආකාරය
- පැණිරස දත් දත් දීරුයාම ඉක්මන් කරන බව අවබාරණය කරන්න. ආහාර ගත් පසු මූඛය පිරිසිදු කර ගැනීම මගින් දත් දීරුයාම අවම කර ගත හැකි බව පෙන්වා දෙන්න

දත් පිරිසිදු කිරීමට යොදාගත්තා උපකරණ

- ★ දත්තාලේප වර්ග (තමාට සුදුසු වන දත්තාලේපයක් තෝරා ගැනීමට හැකිවීම)
- ★ දත් බුරුසුව - සුදුසු බුරුසුවක් තෝරා ගැනීම. කේදී වල තත්වය වෙනස් වූ විට අඟින් බුරුසුවක් මිලදී ගත යුතු බව
- ★ දත්තා විකිත්සකවරයෙකුගේ සේවය ලබාගෙන ප්‍රායෝගිකව තිවරුවීව දත් මැදීමට නුරුදුකරවීම

විවේක ගණන. වැඩි කරන්න. ස්ථීඩා කරන්න.

- ★ ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි කිරීමෙන් ගරුර සුවතාවයට බාධා පැමිණේ.
- ★ නින්ද අපට අන්තරුපා දෙයකි. ★ නින්ද නිසා ගරුරයේ ගෙවී ගිය කොටස් අලුත්වැඩියාවේ තැබූම් බවක් ඇතිවේ. ★ මිනිසකු තම පිටිනකාලයෙන් $1/3$ ක් නින්ද සඳහා වැය කරයි.
- ★ වැඩිනිරෝගෙකු සාමාන්‍යයෙන් පැය 7-8 ක් නින්ද සඳහා ගත කරන අතර දුරුවෙකු (වයස **10** ට අඩු) පැය **10-12** අතර කාලයක් නින්ද සඳහා වැය කරයි.
- ❖ නිසාල වටපිටාව ❖ සභාගල්ල මතස ❖ ලිජිල් අඳුම් පැළදුම් ❖ සභාගල්ල ආහාර සුවභායි නින්දකට බලපාන සාධක වේ.

විවේකය

දුවස් වැඩිකටයුතු වලුන් වෙහෙසකර ගතට හා සිතට විවේකය වැදුගත් වන්නේ විම වඩාඩර බව මගහරවා ගැනීම සඳහායි.

- ★ තමා සින්නේ පොත්, සගරා කියවීම   ★ ගිනයකට සවන්දීම   ★ විතු අඳීම
- ★ ගින ගායනා කිරීම   ★ විනෝදාංග වල නිරනවීම
- ★ සුහුද කට්ටලභාක යෙදීම (පවුලේ සියලු දෙනාම එක්ව)
- ★ රේපවාහිනී වැඩිසටහන් තාරණීම (සුදුසු ඒවා පමණි)

අත් සහ තාදු (Hands and Legs)

- * ගරුරයේ සෙසු කොටස්වලට වඩා වැඩි වශයෙන් අත් සහ පාද අපිරසිදු බවත් ඒ නිසා ඒවායේ පිරිසඳුකම සම්බන්ධව වැඩි අවධානයක් යොමුකල යුතු බව.

දූෂණ කේඥු පිරිසිදු කර ගැනීමට කළ යුතු දේ

අංක **06** කට අනුව නිවෘතිව අත්සේදීම ප්‍රායෝගිකව කිරීම.

දෙපා පිරිසිදුව තබා ගැනීමට පාවතන් පැළදීම, මේස් පිරිසිදුව හාවිනා කිරීම.

- කම (Skin) ★ ගරුරයේ විශාලනම ඉන්දිය සම බව / සම මගින් ගරුරයට ඉවුවන සේවාව
- ★ උතුසුම පාලනය කිරීම. ★ දේහයේ අතුළත පටකවල ආරක්ෂාව සහ විෂලනයෙන් ආරක්ෂාව
- ★ ගරුරයට නිමාවක් ලැබීම සහ පෙනුම ලබා දීම
- ★ ගරුරයේ අන්තරුපාව විෂ බීජ අභ්‍යුල්චීම වැළැක්වීම

කම පිරිසිදුව තබා ගැනීමට කළ යුතු දේ

නශම, අධි සේදීම මුහුන සේදීම ඒ සඳහා හාවිනා කරන සඛන් වර්ග ආලේපන වර්ග- හැකිතාක් රසායනික දුවන අවම සඛන් වර්ග හාවිනා කිරීම - සම මත නිබෙන ප්‍රයෝගනවත් විශබේජ ඉවත් කිරීම අන්තරුපා බව - සඛන් මගින් **100%** විශබේජ ඉවත් කිරීමක් අවශ්‍ය නොවේ

- සම පිරිසිදුව තබාගැනීම
- සමට නිනර ස්පර්ශව පවතින යට අඳුම් ජලය උරා ගන්නා ගරුර ප්‍රමාණයට ගැලපෙන අඳුම් වීම.
- යට අඳුම් සඳහා සඛන් හෝ සේදන කඩු හාවිනයේ දී සැළකිලිමත් වීම
- රූ දේවල් (ගල්, මතු වැනි...) දේවල් හාවිනා කර සම අභ්‍යුල්චීම නොකිරීම.
- නිරු එළියෙන් සම හැකිතාක් ආරක්ෂාකර ගැනීම

නිරෝග කමට අත්වැලක් - ඉරියවී සහ ක්‍රියාවන්

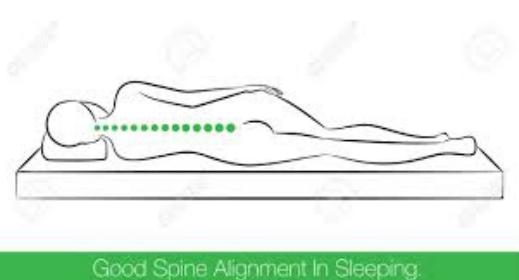
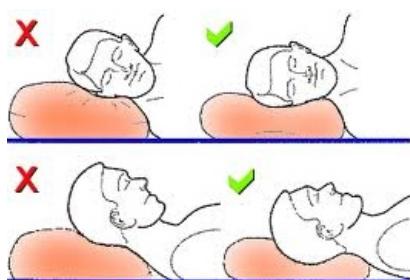
වාඩ්වීම

වාඩ්වීය යුතු නිවැරදි ක්‍රමය කියා දැ තුරු කරවන්න

නිදා ගැනීම

නිදා ගත යුතු නිවැරදි ක්‍රමය කියා දෙන්න

බර එකවීම

බර එකවීම පිළිබඳව නිවැරදි ක්‍රමය කියා දෙන්න

දරා ගත හැකි බර ප්‍රමාණයන් පමණක් එකවීම

උපකරණ හෝ උදුවිවට පුද්ගලයන් සිටින විට එම උපකාර ප්‍රයෝගනයට ගැනීම

ඇකක්මත්ව සේවීම සහ නිරෝගීව සේවීම

ගරීර ගක්තිය රැකිගත යුත්තේ ඇයි ?

ගරීර සොංඩ යහපත් මට්ටමක තබා ගැනීමට

➤ ගරීර ගක්තිය රැකිගැනීමට ව්‍යුහයාම අත්සුවශීෂ වේ.

➤ සිරුරු නම්කනාවය සුව පහසු දිවියකට වැදුගත් සාධකයකි.

➤ ගරීර ගක්තිය වැඩියෙන් වැයවන ක්‍රිඩා ගරීර ගක්තිය අඩුවෙන් වැයවන ක්‍රිඩා ලැයිස්තු ගත කිරීම.

➤ බෛං නොවන රෝග ඉහළ යාමට ව්‍යුහයාම රටාව සහ ආහාර රටාව හේතුවන බව

➤ ගක්තිය රැකිගැනීමට ඉවහළ් වන හෘහස්ථ හා එළිමහන් ක්‍රියාකාරකම් ලැයිස්තුගත කරන්න.

➤ BMI අඟය පිළිබඳව සුළු අවබෝධයක් ලබා දෙන්න. ගරීරයේ උස බර නිරෝග මට්ටමක පවතින්නේදයි දැනුගත හැයි සරල ක්‍රමයකි

සන්නිවේදන කිරී Communication Kitty

Badge No : 07

අරමුණු

මෙතිපුන් අදහස් භූවමාරු කරගන්නා විවිධ ආකාර ගැන දැනුවත් වීම සහ වෙනත් මාධ්‍යයන් භාවිතා කර තමන්ගේ අදහස් භූවමාරු කිරීමේ හැකියාව දියුණු කිරීමට දිරුගැන්වීම ඉලක්කයන්

වාචික

- විවිධ වර්ගවල කතන්දර අගය කිරීම
- ඔවුන් හොඳුන් දැන්නා මාතකාවක් උඩ කෙටි කතාවක් කිරීම
- ප්‍රතිච්චි පැහැදිලිව දීම සහ ලබාගැනීම

ගුවන

- පොදු දුරකථන කටුව නිවැරදිව භාවිතා කිරීම
- ඕනෑම දුරකථනයකින් ඕනෑම තත්ත්වයක් යටතේ හඳුසි ප්‍රතිච්චියක් ලබා ගැනීම.
- හඳුසි අවස්ථාවක අප උපකාර ලබා ගැනීම උදෙසා සන්නිවේදන කටයුතු කරන ආකාරයන්, හඳුසි අනතුරු සේවා නිශ්චාරන් ඔවුන් එකිනෙකා අතර, සන්නිවේදන කටයුතු කරන ආකාරයන් පිළිබඳව දැනුවත්වීම.
- විවිධ ගුවන අනතුරු සංඡා පිළිබඳව දැනුවත්වීම

දුරශ්‍ය

- ගුවනාබාධ ඇති අය සමග අදහස් භූවමාරු කර ගැනීමේ විවිධ ක්‍රම සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් වීම
- සංඡා කිරීම සහ කොට්ඨ භාවිතා කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳව දැනුවත්වීම
- අනතුරු ඇගයීමේ දුරශ්‍ය සංඡා වල අදහස් තෝරාම් ගැනීම

ලිඛිත

- අප විසින් ලියන ලද ලිපියක් ආමන්තුණාය කළ පුද්ගලය ලබාගැන්නා ආකාරය විස්තර කිරීම.
- ලමා පොනක් නිර්මාණය කරන ආකාරය සරලව තෝරාම් ගැනීම
- ප්‍රචාරණය සාර්ථක කරගන හැකි ආකාර පිළිබඳව සිත්තන්.
- විවිධ ප්‍රවත්තන් වර්ග අතර ඇති වෙනස්කම් දැන ගැනීම.

වාචික

කතාන්දර කීම්

වත්න මගින් තම අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමේදී කතාන්දර කීම ඉතා වැදගත් වේ. විරත්වය ආදර්යය භාස්‍ය වැනි ගුණාංශ ජනිත කරවන ප්‍රතිච්චියන් දෙන පාරම්පරික කථා කීමට යොමුව

➤ ජන කතා   ➤ උපමා කතා   ➤ අනුදාරේ සම්බිජඩ කතා   ➤ ජාතික විරශන කම්බන්ඩ කතා

මෙරට මෙන්ම වෙනත් රටවල ලේඛකයන් විසින් ලියන ලද ප්‍රමා කථා, සිංහල වෙන්තයින ලේඛකාව, ජාතිය සුරයාරච්චී වැනි ලේඛකාවන් විසින් ලියන ලද කතාන්දර

- කතාන්දර ගෙතීමට (වැළැ කතා) ➤ කතාන්දර තිරමාණයට
- තමා කියවූ කතාන්දර පොත එකතුවක ඇති කර ගැනීමට
- ප්‍රමා කතාන්දර ලියන ලද ලේඛක ලේඛකාවන් ලැයිස්තුවක සකස කිරීමට ගොවුව

කතාවක පැවැත්වීම

- අසන්නාගේ අවධානය ගොමු කරගනිමින් කථාවක් පැවැත්වීමට හැකිවන ලෙසින් නුරුද්වීම.
- ආදර්ශයට ගත හැකි කතාවලට සටන්දීමට, බැඳීමට ගොමු කිරීම
- ප්‍රායෝගික අවස්ථාවක් ලබාදීම • ස්ථානික කතා • විනාඩියක් පමණයි වැනි වැඩසටහන් සෞදු කතාවක තිබිය යුතු ලුණුවා

සෞදු කතාවක තිබිය යුතු ලුණුවා

- කටහඩි පාලනය ➤ අදහස් ගැඹුපිළිම
- අංග උතාංග භාවිතය කෙරේ අවධානය ගොමු කරමින් කථා පැවැත්වීමට අවස්ථාව කළකා දීම.

ගිත සහ තාල

- ★ ගිත මගින් යම් ප්‍රතිච්චියක් අනෙක් අයට ලබාදීම මෙහි අරමුණයි.
- ★ දේශානිමානය, ආදර්ය, භක්තිය වැනි මානුෂීය ගුණාංග
- ★ ජාතික පිළිය, පාසල් ගිය අනිමානයෙන් යුත්තව ගායනා කිරීම.
- ★ දේශමානි ගි ගායනාය ★ ජන ගි තාලානුකූලව ගායනාය
- ★ කිරී ගිතය ★ ගාන්ත පෝන් ගිතය ගායනයට නුරුකාරවීම
- ★ ප්‍රමා ගි තාලානුකූලව වළන සහිතව ගායනා කරවීම.
- මව, පියා, ආගමික භායෙකයන් ගැන කියවෙන ගිත
(දැනු : අම්මා එනතුරු .... අන්තම්මා නිවන් ගිහින්, අභය්‍යන්තරේ)

පණිව්‍ය ලබා ගැනීම සහ භාරදීම

පණිව්‍යක් හොඳින් සටන්දීම එය මතකයේ රද්‍යා ගැනීහ අභාෂ පුද්ගලයාට තිබැරදිව පණිව්‍ය ලබා දීම මෙමගින් පුහුනු කළ යුතුය

වැදගත් විය ගැකි ස්ථානවල දුරකථන භාමාවලියක් සකස කිරීම

නිවසේ මවගේ පියාගේ පාසල් සුවසැරිය හඳුසි ඇමතුම් අංක වැනි
පණිව්‍ය ලබා දීමට අනිතයේ සිට භාවිතා කළ කුම
මෝස් ගෙතය

ගුවන් විදුලිය දුරකථනය සොයා ගැනීමට පෙර පණිව්‍ය යැවීම සඳහා භාවිතා කළ කුමයකි
ජාත්‍යන්තර පණිව්‍ය කුමයක් වේ
තින් සහ ඉරි කැලී මගින් පණිව්‍ය ලබා දේ

ගුවන් විදුලිය නිර්මාණ - ගුග්ලෝමෝ මාර්කේට්‌නි

සන්නිවේදනය සඳහා ඉතා වැදගත් වේ එක් දිගාවකට පමණක් පණිව්‍ය යවන කුමයකි
ආපදා අවස්ථාවලදී ගුවන්විදුලිය ප්‍රයෝගනවත් විය හැකි අයුරු පෙන්වා දෙන්න
මෙමගින්ට ප්‍රයෝගනවත් වැඩසටහන් පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන්න

ඛඩව අශේෂ හැකි තොරතුරු කංජා

ලදිනෙදා ජීවිතයේ අභ්‍යන්තර සංඡ්‍යා පිළිබඳව දැනුවත් කරන්න එවති සංඡ්‍යාවකට ප්‍රතිචාර දැක්විය යුතු ආකාරය පූහුණු කරන්න

ගිනි අනතුරු සංඡ්‍යා	හදිසි අනතුරු වාහන සංඡ්‍යා
ගිලන් රථ	ගිනි නිවීමේ වාහන පොලිස් රථ
නිවෙස් වල සංඡ්‍යා	නිවෙස් වල සංඡ්‍යා
දුම් අනතුරු සංඡ්‍යා	විශේෂීන භලා සංඡ්‍යා

දුරකථන නිර්මාතා - අභ්‍යන්තරීය ගැහැලිබෙල්

අතිතයේ සිට වර්තමානය දක්වා දුරකථනය දියුණු වී ඇති ආකාරය හඳුන්වා දෙන්න

ආචාරකීලි දුරකථන සංවාදයක යෙදෙන ආකාරය ප්‍රායෝගිකව කර පෙන්වීම පොදු දුරකථනයකින් සේවාව ලබා ලබා ගන්නා ආකාරය දැනුවත් කිරීම

වර්තමාන සමාජයේ ජ්‍යෙග දුරකථන භාවිතයේ හොඳ සහ නරක පෙන්වා දීම

කොඩි මිශ්‍ය සංජා තිකුණ් කිරීම

නැව් අතර තොරතුරු පූවමාරු කර ගැනීමට අතිතයේදී භාවිතා විය

වර්තමානයේ ජ්‍යෙගයන් අසල තත්ත්වයන් දැනුවත් කිරීමට විවිධ වර්ණවල කොඩි භාවිතා වේ වෙනත් අවස්ථාවලදීත් අනතුරු දායක බව පෙන්වීමට රතු පැහැනී කොඩිය භාවිතා වේ

කේමපොර කුමය

වසර 200 කට පමණ පෙර ප්‍රංශ ජාතිකයන් විසින් ආරම්භ කරන ලද කුමයකි අත්වල විවිධ ස්වර්ශක මගින් වවන හෝ වාක්‍ය කාණ්ඩා ප්‍රකාශනය වේ කරන ආඩ්‍යතියින් හට ප්‍රයෝගන් කුමයකි

ත්‍රව්‍යති තත්‍ර (News Papers)

★ අපේ පළමුවනි පුවත්පත් වර්ග ලැයිස්තුවක් සකස්කරවීම

1. මුළු පුවත්පත	2. සතිපතා පුවත්පත	3. දිනපතා පුවත්පත	4. අධ්‍යක්ෂක පුවත්පත
5. කාන්තා පුවත්පත	6. ජේත්‍යීය පුවත්පත	7. ආගමික පුවත්පත ආදි වශයෙන	

★ පුවත්පත්වල පළවන පුවත්ති වර්ග මොනවාදයි පුවත්පත් භාවිතයට ගනිමින් සෙවීමට යොමු කරවීම.

★ දේශපාලනික තොරතුරු ★ ආර්ථික තොරතුරු

★ කාලගුණික තොරතුරු ★ ක්‍රිඩා තොරතුරු වැනි තොරතුරු සෙවීමට යොමුකරවීම

★ ලංකාවේ අතිතයේ නිඩු පුවත්පත්වලට වඩා තුනන පුවත්පත්වල ඇති වෙනස්කම්සේවීමට යොමු කිරීම.

★ පුවත්පතක් සැකකිමට පුවත්ති ලැබෙන ආකාරය ලැබෙන පුවත්ති යොලා ගනිමින් පුවත්පත් සකස් කිරීමට දායක වන විවිධ පුද්ගලයන් ඔවුන්ගේ සේවාවන් සම්බන්ධව සරලව තෝරාම් ගැනීමට යොමු කරවීම

★ පුවත්පත් වල නම් සහිත පොත් පිංවයක් සකස් කිරීම.

රුපවාහිනිය (Television)

- ★ දැනට අපේ රටේ පවතින රුපවාහිනි නාලිකා සහ එහි අනන්‍ය සලකුණු සමග ලැයිස්තුවක් සකස් කිරීම.
- ★ ගුවන දූෂණ මාධ්‍යයන් ලෙස රුපවාහිනියෙන් සැලැසෙන සේවය සහ ඉන් තරඹන්නන්ට වන අයහපත සේවීමට ඒවා වාර්තා කිරීමට යොමු කරවීම.
- ★ රුපවාහිනියේ විකාශනය වන විවිධ වැඩසටහන් පිළිබඳ තොරතුරු වලින් අධ්‍යාපනයට සිදුවන යහපත හා අයහපත පිළිබඳව සේවීමට යොමුව.
- ★ රුපවාහිනි වෙළඳ දැන්වීම්වල යථාර්ථ තේරුමේ ගැනීමට හැකියාවක් ලබාදීම
- ★ රුපවාහිනි නාලිකා, වැඩසටහන් තොරාගෙන ප්‍රයෝගනවත් ලෙස හාවිනා කිරීමට හැකියාව ලබා ගැනීම
- ★ රුපවාහිනි වැඩසටහනක් රංගනයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට යොමුව

** ඔබට දැකිය හැකි අනතුරු සංඛ්‍යා

- ★ දුන්හා අනතුරු සංඛ්‍යා රුප සටහන් ඉදිරිපත් කර හදනාගැනීමට යොමුව
- ★ භානිකර විෂ දේවල් පෙන්තුම් කරන සංඛ්‍යා (කළම් නාගක ලේඛල් හාවිනා කරමින්)
- ★ මාර්ග සංඛ්‍යා, වාහන ආලේංක සංඛ්‍යා, පදික ආලේංක සංඛ්‍යා, සුදු, කහ ඉරු සංඛ්‍යා
- ★ මුහුදේදී දක්වන සංඛ්‍යා   ★ පහන් කණු, ආලේංක සංඛ්‍යා
- ★ දුම් ගැසීමෙන් දක්වන සංඛ්‍යා   ★ ප්‍රදීපාගාරයක් (Light house)
- ★ මාර්ග සංඛ්‍යා පුවරු (Traffic Light)   ★ පුවරු සකස් කරවීම

ලිපින

ලිපි (Letters)

- ★ ලිපි ලිවීම පෙෂද්ගේලික හා රාජකාරී ලිපියක් ලිවීමෙදී සැලකිලිමත්වීය යුතු කරගෙනු
- ★ ලිපුම් කවර වර්ග : ලිපුම් කවරයක නිවැරදිව ලිපිනය ලිවීම (සාමාන්‍ය තැපෑල හා ලියාපදිංචි තැපෑලට අනුව)   ★ මුද්දර හාවිනා කරන අයුරා
- ★ ලිපියට අනුව මුද්දරයේ වටිනාකම වෙනස් බව   ★ ලිපියක් නිවැරදිව ලියා තැපෑලේ කරවීම
- ★ තැපෑල්හාලක් නැරඹීමේ නිර්ක්ෂණ වාරකාවක් මගින් දැනුවත් බව ඇති කරවීම

පොත් (Books)

- ★ විවිධ පොත් වර්ග (අධ්‍යාපනික, විනෝදාන්තමක, විමර්ශනා)
- ★ පොතක් ලියා එමුදුක්වීම දක්වා වු අවස්ථාවන්වලදී සිදුවන ක්‍රියාවලිය රේට තායකවන්නන් පිළිබඳව දැනුවත් වීම
- ★ පොතක පිටකවරයේ සිට පොත නිර්ක්ෂණයට යොමු කරවීම
- ★ පොත් කියවීම ඉතාමත් හොඳ විනෝදාන්තයක් බව තේරුමේ ගැනීමට යොමුව
- ★ හොඳ පොත් කියවන්නෙක් නිර්මාණය කරවීම
- ★ අන්ධ පුද්ගලයන් සඳහා ලියා ඇති පොත් බෛල් ක්‍රමය සම්බන්ධව තේරුමේ ගැනීම.
- ★ ප්‍රමා කතාන්දර ලියා පොතක් ලෙස සකස් කිරීමට යොමු කරවීම.
- ★ පොත් හාවිනායට ප්‍රස්තකාලය ප්‍රයෝගනවත්වන බව හා ප්‍රස්තකාලය හාවිනා කරන ආකාරය පිළිබඳව දැනුවත් වීම.

හස්ත මුද්‍රණය

- ★ උකු තීන්න හාවිතයට ගතිමින් ඇඟිලි, අන්ල හාවිතා කරමින් නිර්මාණයන් කරවීම
- ★ සහ්තේව රූප කතාන්දර වැනි දේ.

ස්ක්‍රීන් මුද්‍රණය

- ★ සහ කාබිබෝෂිවලින් විවිධ හඳුව කපා එය (ස්ක්‍රීනය) වෙනත් කඩ්ප්‍රින්ක් මත තබා තීන්න තැවරීම මගින් කරන මුද්‍රණය

තහඩු මුද්‍රණය

- ★ ප්ලාස්ටික් තහඩු, සංප්‍රේගෝම් පැකින්, රබර් පැකින් ආදිය හාවිතයට ගතිමින් නොයෙක් හඳුව කපා මුද්‍රණ තහඩු සකස් කර සහ තීන්න හාවිතා කර මුද්‍රණය කිරීම.
- ★ මුද්‍රණ හාවිතා කරමින් මාබල් කඩ්ප්‍රින් නිර්මාණය කිරීම

වර්ණ ගැන්වීම සහ පින්තාරු කිරීම

- ★ සිතුවම් වර්ණ ගැන්වීමට හාවිතාකළ හඳුව විවිධ වර්ණ (සායම්) භද්‍රතාගැනීමට යොමුව
- ★ පැස්ට්‍රොල්, තීන්ත, පාටකුඩු, පැබෑරක් තීන්ත ..... වැනි පාට වර්ග හාවිතය
- ★ පාට වර්ග සංයෝගකර නව පාට වර්ග නිර්මාණය කිරීම. ඒවා හාවිතා කරමින් විතු වර්ණ කිරීම
- ★ විතු වර්ණ කිරීම සඳහා හාවිතා කරන විවිධ පින්සල් වර්ග පින්සල් සකසා ගෙන හඳුව දේශීය දේශීවල් ඒවා හාවිතාකර විතු වර්ණ ගැන්වීම.

පින්තාරු කිරීම

- ★ තෙල් සායම් හාවිතා කර විතු නිර්මාණය කරවීම, මේ සඳහා මැටි හාජන පින්තාරු කරවීම. මේ සඳහා මැටි හාජන පින්තාරු කරවීම. පෝස්ටර් නිර්මාණය කිරීම කළ හැකිය.

ප්‍රචාරණය (Publicity)

- ★ සන්නිවේදනයේදී ප්‍රචාරක දැන්වීම් අන්තර්ගත අංගයක් වේ. ප්‍රචාරක දැන්වීම් රුපවාහිනිවල, සගරා, ගුවන් විදුලි, පොත් පත්තර, ගොඩනැගිලි, වාහන, මාර්ග වල, ලිපිවල ආදි සියලුම තැන්වල දැක්වෙන බව.
- ★ දැන්වීමක් සකස් කරන්නේ තමාගේ හාණ්ඩ් හා සේවා විකිණීම සඳහා වන බැවින් තරගකාර බවත්, වර්ණානා වලින් යුත් වන බවත්, තේරැම් ගැනීමට හඳුවීම විශේෂයෙන්ම රුපවාහිනි වෙළඳ දැන්වීම වලින් පාරෙහෝ ගිකයන් මුද්‍රාකරන බව තේරැම් ගැනීමට ඒවා පසුපස හඟා ගාමට පෙළඳීමක් ඇති කර නොගැනීම.

වෙළඳ දැන්වීමක තිබිය යුතු ලක්ෂණ පිළිබඳව අවධානය යොමුකර වෙළඳ දැන්වීමක් සකස් කිරීමට යොමු කිරීම අනතුරු වලින් වැළකීම පිණිස අනෙක් අය දැනුවත් කිරීම සඳහා පෝස්ටරයක් නිර්මාණය කිරීමට යොමු කරවීම.

Badge No : 08

අරමුණු

මුළුන්ට අදාළවන පරදි සමාජයේ ඇති සම්පත් දැන ගැනීම දියුණුකර ගැනීම තුළින් ස්වභාවික ලෝකයේ ආශ්‍රාදය බැහැරින් සහ රැකිවරණය සලසම්න් තමා අවට ඇති ලෝකය ගැන සක්‍රිය උනන්දුවක් ඇති කර ගැනීමට කිරීයන් දිරි ගැන්වීම.

මෙලක්කයන්

ගෙවනු වගාව

- පැලැස් වගාකල හැකි විවිධ ස්ථාන බොහෝමයක් නිබෙන බව තේරුම් ගැනීම (පෝවිචි යනාදිය) වැඩිම සඳහා පැලැස්වලට අවශ්‍ය වන්නේ කුමක්දැයි දැන ගැනීම
- පහසුවෙන් වගාකල හැකි බිජ වර්ග පැල සහ මොටියන භාවිතා කිරීම.
- ආහාර සඳහා බෝග වගා කිරීමේ ප්‍රතිලූහ අයය කිරීම, ගෙවන්නේ වගා කළ හැකි පළතුරා වර්ග සහ එළවා වර්ග නම් කිරීම.

ස්වභාව ධර්මය

- අපගේ පරිසරයෙහි ඇති ගස්වල වටිනාකම අයය කිරීම, නිතර දක්නට ලැබෙන ගස්වල හැඩයන්, කොළවලින් සහ පොත්තෙන් හඳුනාගැනීම
- ගස්වල්වල ආරක්ෂාවක් සහ වන සතුන්ට පීවත්වීමට ස්ථාන නොමැතිව යාමක් පිළිබඳ තර්ජන පවතින බව තේරුම් ගැනීම සහ වනාන්තර රැකිගැනීමේ අවශ්‍යතාවය අවබෝධ කරගැනීම.
- වන සතුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සංවේදීවීම.
- නිතර දක්නට ලැබෙන වන සතුන් වර්ග හඳුනාගැනීම

පරිසරය

- කොළඹට දිනෙන් දින වර්ධනය කිරීම සඳහා සරල සහ ප්‍රායෝගික දේවල් කරන්න.
- අපවිතුවීමේ ප්‍රධාන හේතු අවබෝධ කර ගන්නා අතර ඒවා අවම කිරීම සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත් කරන්න. විශේෂයෙන් ගබඳය, කුණු වලින් අපවිතුවීම.
- ගක්තිය (Energy) යන්න සරලව තේරුම් ගැනීම සහ ගරුර හක්තිය වර්ධනය කර ගන්නා තුම ගැන දැනුවත් වීම.
- ප්‍රතිච්‍රිකරණයේ අවශ්‍යතාවය තේරුම් ගැනීම සහ ප්‍රතිච්‍රිකරණය කළ හැක්කේ කිනම් දේවල්දැයි දැන ගැනීම.

ගෙවනු වගාච

** ඔබේ ගෙවන්න සංලසුම් කිරීම

තම ගෙවන්නේ ඉඩ පහසුකම් ඇති නැතිබව සොයා බැලීම, පහසුකම් නිබෙනම් එම ඉඩ ප්‍රමාණයන් සංලසුම් කිරීම.

ඉඩ කඩ නොමැති නම් > බදුන්ගත වගාච මාත්‍රාව > කොන්ත්‍ර්ව් වලවල > බිත්ති, බැම්, තාක්ත

> වගා කුලතුළු, වගා කුඩා වැනි අවස්ථාවන් කපයා ගත හැකිය.

උපකරණ

ගෙහස්ථා වගාචන් හා ගෙවනු වගාචන් සඳහා යොදාගන්නා උපකරණ ලැයිස්තුගත කිරීම, රූප සටහන්, විතු, ජ්‍යා රැස් රැස්කිරීම.

★ උදාල්ල ★ අන්මුල්ලව ★ රේක්කය ★ කොට්ටේරය ★ මුල්ලව
★ ඉස්කේප්පය ★ කප්පාද කතුර ★ මල් බාල්දිය

වගාචන් සඳහා යොදාගත හැකි විවිධ බෝග වර්ග ලැයිස්තුව

★ ව්‍යුවලී ★ පලාවර්ග ★ ගස් වර්ග ★ පළතුරු මල් වර්ග ★ මාශය වර්ග

වගාචන් සඳහා වඩාත් සුදුසු පස් තෝරාගැනීම, පස් සාම්පූල් රැස්කර අන්තාව හාවතා කරමින් පර්යිඡා කිරීම.

> නොහොර හාවතා සම්බුද්ධිව අභ්‍යාක්ම් ලබාගැනීමට ගොමුව > කොමිශේස්වී නොහොර සැදිම
> බෝග වගාචන්ට වඩාත් සුදුසු පස් වර්ග තෝරා ගැනීම > ගෙවනු ආදර්ශනයක සැකසීම
> වගාචන් සඳහා යොදාගත හැකි විකල්ප බදුන

පැලැසේ වර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය වන්නේ කුමක් දේ?

> මිනිසා අනුළ සතුන් මෙන් නොව ගාක තමා විසින්ම ආහාර සකසා ගන්නා බව දැනගැනීම්
● ආලෝකය ● ප්ලය ● පස ● ඉඩකඩ
> මේවා නොලැබුණාහාන් ගාකවල වැඩිමට එය බලපාන බව තෝරාමේ ගැනීමට පර්යිඡා
පැවත්වීමට ආලුශකය නොලැබින නේ විකා තැබීම තිකා තිරු එල්ල නොමැතිව පත්‍ර කෘතාවීම.
වර්ණ කළ ජලය මුළු විෂ්නු ගාකයේ ඉහළව ගමන කිරීම.

* කෘතිකාර්මක බිම / ගෙවනු නිර්යාත්‍යාය කිරීමට සංලැස්වීම වැදගත්ය

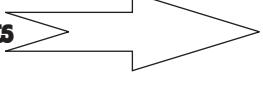
වගා කිරීම සඳහා පැලැසේ

බේප මගින්, මුල් මගින්, අනු මගින්, පත්‍ර මගින් දුඩු මගින් පැලැසේ ලබාගැනීමට හැකි බව දැන ගැනීමට ගොමු කිරීම.

ගෙවන්නේ ඉඩකඩට සරලන පැලැසේ තෝරාගෙන වගා කිරීම.

ගක්තිය (Energy)

★ ගක්තිය ලැබෙන ආකාරය

සුරය බල ගක්තිය මුදලින හුළු තුළය පරමාණුක ගක්තිය විද්‍යුලිය
ගැක

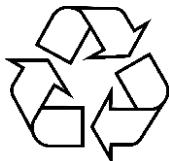
- ★ බල ගක්තියේ ස්වභාවය
- ★ පොලොවෙන් ලබාගෙන්නා බල ගක්තිය කුම කුමයෙන් හින්වී යන බව
- ★ ඉත්තින දහනයෙන් පර්සරයට අනිතකර වායුවර්ග එකතු වන බව
- ★ පරමාණුක බලගක්තිය කාන්ද විමෙන් නිසිලෙස බැහැර නොකිරීමෙන් පර්සරක
හානි සිදුවන බව
- ★ විශාල වූ වියදමක් දැරමට සිදුවන බව

ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය (Recycle)

★ අප විඳින් භාවිතයට ගන්නා දේවල් නැවත භාවිතයට ගත හැකි කුමයකි ප්‍රතිව්‍යුත්කරණය
ප්‍රතිව්‍යුත්කරණ කළහැකි දේවල් .....

- කඩ්පාසි
- ලෝහ වර්ග (අදුම්නියම්, යකඩ, වින්, විදුරු, ප්ලාස්ටික්, රේඛිලි,
ගෙවන්නෙන් මූල්‍යන්ගෙනින් ඉවත්ලන අපද්‍රව්‍ය .....)
- ප්‍රතිව්‍යුත්කරණ භාණ්ඩයක් හඳුනාගැනීම

ප්‍රතිව්‍යුත්කරණ බාංජ්‍ය

- ප්‍රදේශයේ ඇති ප්‍රතිව්‍යුත්කරණ භාණ්ඩ රස්කීරන ස්ථාන පිළිබඳ දැනුවත් වීම
- රැඟයේ ආයතනවල ප්‍රතිව්‍යුත්කරණ භාණ්ඩ රස්කීරීමට තබා ඇති බඳුන්වල වර්ණ භාවිතය

හඳුනි අනතුරු සේවා

ඉතාම වැදුගත් හඳුනි අනතුරු සේවා

ආපදා කළමණාකරණ සේවය (DMC) සුවසැරය 1990 ආරක්ෂක සේවාවන්

- ගිනි තිබන හමුවාව
- ඕලුන සේවාව
- නොලික සේවය
- වෙරුලාරක්ෂක සේවය
- කදු තින්නන්ගේ ආරක්ෂක සේවය
- ත්‍රිවිතාරක්ෂක සේවය

- ★★ මෙම සේවාවන් සඳහා භාවිතා කරන දුරකථන අංක දැන සිටීම ඉතාම වැදුගත් වේ
එම සේවාවන්ට අයන් සංඡ්‍යා කුම
- එක එක සේවාවන්ගෙන් ඉටුවන සේවය
- භාවිතාකරන උපකරණ හඳුනාගැනීම හා භාවිතාකරන ආකාරය පිළිබඳව ප්‍රාගෝජික
ප්‍රහැරුවක් ලබා ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සැලසීම.
- ඒ සඳහා භාවිතයට ගන්නා විශේෂ රට, ඒවායේ නළහඩ හඳුනාගැනීමට යොමු කිරීම.

ප්‍රජාසේවා පහසුකම්

තමා ඒවත්වන පුද්ගලයේ ඇති ප්‍රජාසේවා පහසුකම් ලබාදෙන ස්ථාන සම්බන්ධව සොයා බැඳීම්

- පුද්ගලකාල • උද්‍යාන හා ක්‍රිඩා තුම්
- ක්‍රිඩා මධ්‍යස්ථාන හා පිහිනුම් තටාක
- ප්‍රජා මධ්‍යස්ථාන හා විනෝද ක්‍රියාකාරකම්

- ★ මෙම එක් එක් මධ්‍යස්ථානවලින් ඉටුවන සේවය
- ★ කුමන කුමන වයස් කාණ්ඩ වලට ද යන්න
- ★ එම සේවාවන් ලබා ගැනීමට අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාපටිපාරිය සම්බන්ධව දැනුවත් කළ යුතුවේ.
- ★ එම මධ්‍යස්ථානවල හැකිරෙන ආකාරය, එහි සිදුවන ක්‍රියාකාරකම් ආදිය රංගනය මගින් ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කිරීම.

ප්‍රජා ප්‍රවාහන සේවා

- ★ පොදු ගමනාගමන සේවාවන්
- ★ පොදුගලික ගමනාගමන සේවාවන්
- ★ භාණ්ඩ ප්‍රවාහන සේවාවන් පිළිබඳව තොරතුරු සෙවීමට, නාම ලැයිස්තු සකස් කිරීමට,
- ★ භාණ්ඩ ප්‍රවාහන සේවා වලින් ඇති වාසි අවාසි පිළිබඳව
- ★ පොදුගලික ප්‍රවාහන සේවාව ද වැදගත් පොදු ප්‍රවාහන සේවාවද වැදගත් යන මානසකාව යටතේ විවාද පැවැත්වීම.
- ★ රටක සංවර්ධනයට මෙම සේවා මගින් ඉටුවන මෙහෙය විනුයකට යොමු කරවීම.

රැකවරණය කිරී Caring Kitty

Badge No : 09

අරමුණු

සෙසු අයගේ අවශ්‍යතාවයන් ගැන සිතීමට සහ ඔවුන්ට උපකාර කිරීමට කිරීයන් දිරි ගැන්වීම.

වැඩිහිටියන් රැකබලා ගැනීම

වැදුගත්කම

අද අප සිටින තත්ත්වයන්ට අප පත්වූයේ දෙම්විඡියන් සහ අනෙකුත් වැඩිහිටියන් කැපකිරීම් කළ නිසා බව පෙන්වා දීම අවම වශයෙන් කළගුණ සැලකීමක් වශයෙන් වත් ඔවුන්ට රැකබලා ගත යුතු බව පෙන්වා දෙන්න

වැඩිහිටියන් අන්දකීම් අති දැනුම් තේරේම් අති අය බැවින් ඔවුන් මෙම සමාජයට ඉනා වටිනා බවත් පොත පතෙන් ලබා ගත නොහැකි දැනුම ඔවුන් සතු බවත් වටහා දෙන්න මෙනිසා අප ඔවුන්ට ගරුකළ යුතු බවත් ඔවුන්ගෙන් නොදු දේවල් ඉගෙන ගැනීමට උත්සාහ කළ යුතු බවත් පෙන්වා දෙන්න

අවශ්‍යතාවය

වයසට යන්ම අපගේ හැකියාවන් දුර්වල වන අතර එම නිසා අනුත්ගේ සහය අන්තර්ගත බව වටහා දෙන්න
කුඩා වයසේ අපගේ හැකියාවන් දුර්වල කාලයේ අපව රැකබලා ගත් ඔවුන්ට ඔවුන්ගේ හැකියාවන් දුර්වල කාලයේ රැකවරණය ලබා දීම අපගේ මානුෂීක වශයෙන් බව අවධාරණය කරන්න

රැකවරණය

1 මානුෂීක සහනය ලබා දීම

බොහෝමයක් වැඩිහිටියන් වයස් ගත වු විට මානුෂීකව තහි වන බවත් ඔවුන් සමග සතුවීන් කතා බහ කිරීම ඉනා වටිනා කාර්යයක් බව හොඳින් වටහා දෙන්න

2 කායික රැකවරණය

මොවුන්ගේ කය දුර්වල තත්ත්වක පවතින බැවින් ඔවුන්ට අවශ්‍ය අවස්ථා වලදී සහය විය යුතු බව ඔවුන්ට නිදා ගැනීමේ අපහසුතා පවතින බැවින් ඔවුන් නිදා අවස්ථාවලදී හැකිතාක් බාධා නොකර සිටිය යුතු බව

3 ප්‍රේරණාවය පිළිබඳව රැකවරණය

මොවුනාට තහිවම තමන්ගේ කටයුතු කරගත නොහැකි නිසා පිරිසිදුව සිටීමට අවශ්‍ය සහය හැකි ආකාරයෙන් ලබා දිය යුතු බව

වැඩිහිටියන් රැකබලා ගැනීම Caring for the elderly

වයස්ගත වීම (Growing Older)

- වයස අවු: 60 ව වැඩි වූ පුද්ගලයන් මේට අයත් වේ.
- තම පවුලේ හෝ අස්ථ්‍රෙකි වැඩිහිටියන් 5 දෙනෙකු තෝරාගෙන ඔවුන් පිළිබඳ තොරතුරු එක්ස්ට්‍රේකර පොත් පිංවක් සකස් කරවීම. (නම, වයස, උපන් ස්ථානය, රැකියාව, විශේෂ දැක්කම්, පවුලේ තොරතුරු, ලැබූ අත්දැකිම්)
- වයස්ගත වීමේද ගාරරකව හා මානසිකව සිදුවන වෙනස්කම් දුර්වලතා දැන ගැනීම.

- ★ අස්ස පෙනීම දුර්වල වීම
- ★ කන් අස්සීම දුර්වල වීම
- ★ රස, ගදු, සුවඳ දැනීම අඩු වීම
- ★ එහා මෙහා යාම අපහසුවීම
- ★ සුවකිරීම අපහසු වේදනාවන්ගෙන් පෙළීම - කොන්ද හිස අත පය වැනි
- ★ අමතකිවීම කේන්තියාම වැනි මානසික තත්ත්ව ඇතිවීම

මෙම හේතුන් නිසා වයස්ගත වුවන් බහුල අනතුරු වලට ලක්විය හැකිය.
(වැට්ටම, ශේෂන්, උප්‍රායෝගීන්, ව්‍යුහ විශ්වාසීන්)

- වැඩිහිටියන් බහුලව ගොදුරුවන් රෝග සම්බන්ධව සහ එවජනි රෝගවලට ගොදුරු වුවන්ට උපකාර කළ හැකි අන්දම සම්බන්ධව දැනුවත් වීම.

★ අඳුම චාස්ට්‍රේමු චාදායාබාධ ★ මානසික රෝග

වැඩිහිටියන්ගේ අවශ්‍යතාවය

- ආදරය, පිළිගැනීම, රැකවරණය
- නුදකලා බවෙන් පිඩා විදුමට ඉඩ තොදීම
- තමා ප්‍රිය කරන පුද්ගලයන් අසුරට අවකාශය ලැබීම. (උන්සව වලට රැගෙන යාම)
- සැපිමට දුෂ්කර නිසා දියරමය සැහැල්ලු ආහාර පිළියෙළකර දීම.
- ප්‍රියමනාප ලෙස ඒවා පිළිගැනීම්
- තොදුන් වාතාගුරු අති උතුළුම් වට්ටිවාව තොදුන් පෙනෙන කාමරයක් නැවතීමට සකස්කර දීම.
- පිරිසිදු සුවපහසු අඳුම් ලබාදීම.
- ලොකු අකුරු සහිත පොත්පත්, සවන් වහල් අවශ්‍යනම් සැපයීම.
- අංග උදුවී කර ගනීම් කාඩ්‍රිල. (අත්, මුහුණා)
- අනවශ්‍ය විහිළ තහලු මින් හිංසා තොකිරීම.

වැඩිහිටියන්ගේ සුඩ සාධනය සඳහා අති ආයතන :

- පවුල් සෞඛ්‍ය ස්ථාන ආයතන
සමාජ ස්ථාන ආයතන / වැඩිහිටි නිවාස රෝහල් සායන ආයතන පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම.

මෙවැනි ආයතන කෙතරම් පැවැතියද දෙම්විජියන් වයසට ගිය විව ඡ්‍යවත් වීමට සුදුසුම ස්ථානය තම නිවාස බවත් රැකවරණය ලබා දීමට වඩාත් සුදුසුම පිරිස දරුවන් බවත් අවධාරණය කරන්න

කුඩා දුරුවන් රිකෙබලා ගැනීම Caring for the young Children

- ★ වයස අවුරුදු 0-3 දුරුවන්ගේ කායික වර්ධනය පිළිබඳව සරලව තේරුම්කර දීම.
- ★ පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකාවකගේ සහභාගිත්වයෙන් හෝ දුරුවකුගේ වැඩිම, කථාව,
ඒහා මෙහා යාම, ආහාර ගැනීම ආදිය සම්බන්ධව විඩියේ පට, විස්තර පත්‍රිකා
මගින් දැනුවත් බවක් ලබාදීම.

පළමු අවුරුදු 03 තුළදී ප්‍රදාන දුරුවන් වැඩින ආකාරය සරලව විස්තර කිරීම.

ප්‍රදාන දුරුවන් රිකෙබලා ගැනීමේද පිළිපැදිය යුතු ප්‍රධාන කරුණු තේරුම් ගැනීම.

(සක්‍රිපාරක්ෂාව සහ ආරක්ෂාවද ඇතුළත්ව)

විවිධ වයස් මට්ටම් ව්‍යුහ භාවිතා කරන විනෝදය දැනුම ලබාදෙන විවිධ ශ්‍රීඩා භාණ්ඩ
ලැයිස්තුගත කරන්න.

උමා කාලයේද ඇතිවය හැකි රෝග පිළිබඳ දැනුවත් විම.

ප්‍රදාන ගැනීම Caring for babies

- ★ බේංකික්කන් උදවී කරගනිමින් අඟල්ම් මාරු කිරීම ★ ඇත්දුවීම ★ රෙදි සේදීම
★ නිදිකරවීම ★ රිකෙ බලා ගැනීම වැනි අවස්ථා ප්‍රායෝගිකව පූහුණු කරවීම

මෙම පූහුණුව ඉතා ප්‍රවේශමෙන් කළපුතු අතර නිතරම දෙමවිපියන් ගේ අනුදානුම සහ
අවසරය මත පමණක් නිවසේ සිටින කුඩා දුරුවන් සමඟ මෙම කටයුතු කළපුතු බව
අවධාරණය කරන්න

නිවයේදී තම නැගතිය හෝ බාල සහෝදරයා කෙරෙහි ආදරයක් ඇති වන ලෙසින්
මානසිකත්වය සකස් කිරීම. නංගි හෝ මල්ලි කෙනෙකුගේ පැමිනීම

ඉතා හොඳ දෙයක් බවත්

ඡ්‍රුන්ව රිකෙ බලා ගැනීමට උදවී කළ යුතු බවත්

ඇනාගතයේදී තමන්ට සෙල්ලම් කිරීමට කෙනෙකු මෙමගින් ලැබෙන බවත්

පෙන්වා දෙන්න

- බාල දුරුවන් ඇති පවුලක නම් එම දුරුවාගේ වැඩ කටයුතු වලදී මොවුන් සහයතර
ගැනීමට මෙවරුන් දැනුවත් කිරීම.

ප්‍රදාන දුරුවන්ගේ සෙල්ලම් බහු ප්‍රදාන දුරුවන්ට සුදුසු ශ්‍රීඩා භාණ්ඩ තේරුමට දීම :

- මෙම උපකරණ දුරුවන්ට හානිදායී නොවන ඒවා වීම වැදගත්ය.

- ✓ තිශ්‍රුතු දුර හෝ උලු සකින නොවීම.
- ✓ කටුව උමාගත හැකි තරම් කුඩා නොවීම
- ✓ වැරදි මානසික තත්ත්ව ගොඩනගන ඒවා නොවීම - අයුදු තත්ත්ව දුම්වැටි සහ ජංගම දුරකතන වළ
- ✓ විවිධ මොස්තර සකින මියකරු ඒවා වීම
- ✓ විකෘත තුළව විකෘත තුළව සකින්වීම
- ✓ දත් එකවිට සැකිය හැකි වීම
- ✓ නාන වැළුර බේකමේ තා කළ හැකි වීම

ශ්‍රීඩා උපකරණ නොරා ගැනීමේ දී හැකි සැම්විටම ඉහත කරුණු පිළිබඳව කැළක්මුව විය යුතුය...

- වැඩිහිටි නිවාසයක් / උමා නිවාසයක් වෙත ගොස් ඔවුන් හා පිළිසඳුරේ
යෙදුමින් විනෝදාත්මකව ගත කිරීමට සැලැසීම.

ආමා රෝග Child hood illnesses

- පළදරවන්ට සුලබව බෝවන රෝග • වෙනත් රෝග
  - ප්‍රතිඵලක්තිකරණ එන්නන් සම්බන්ධව
  - ආබාධිත පළදරවන් - පළදරවන් කෙරේ කාරණීකව කටයුතු කිරීමේ මානසික මට්ටමක් අභි කිරීම
  - පළදරවන්ගේ අසතිප වලදී ප්‍රමාදාර ලබාදීමට හැකි මානසික මට්ටමක් අභි කිරීම.
- ★ ඕර, වතුර පිටුගූර ගාමේදී ★ ව්‍යුත්තුව වැනි අවක්ෂාවකදී (අක්සාරය රෝගය)
- ★ වෙදුනවරයෙකු, විඩියෝපට ආදිය මගින් විශේෂිත, රෝග සම්බන්ධව දැනුවන් කිරීම

රෝගීන රැකබලා ගැනීම Caring fo Sick

** රෝගීන් රැකබලා ගෙන හැක්සේ කොනැනකදී ද?

පළගම ඇති රෝහල තුළ නිර්ක්ෂණ වාරිකාවකට යොමු කිරීම මගින් ....

- ★ සුළු අසතිප ★ අසාධා රෝග ★ ගලුසකර්ම සම්බන්ධව මෙන්ම
- ★ විශේෂයෙන් වෙදුන සේවාවන් සම්බන්ධව බාහිර රෝගී අංශය හා නේවාසික අංශය
- ★ විවිධ ප්‍රතිකාර කුම සම්බන්ධව සරල දැනුමක් ලබාදීම.

පළගම ඇති රෝහල් සහ ගෙළන් රට සේවාවල දුරකථන අංක රස්සේ කරන්න.

** සුළු අසතිප සඳහා නිවසේදී රෝගීන් රැකබලා ගැනීම

- ★ රෝගීයෙකු රැකබලා ගැනීමට අවශ්‍ය කරන උපකරණ සහ ඒවා පරිභරණ කරන ආකාරය, සම්බන්ධව දැනුවන් කිරීමට ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්

උෂ්ණන්වමානය හාවතය අයිස් බැංගයක් හාවතය උණුවතුර බෝතලය හාවතය
වෙදුම්
ව්‍යුත්තුව නාංක පිළිබඳව දැනුවන් බව

- ★ රෝග පැනිරීම වැළැක්වීමට අනුගමනය කළ හැකි යහපුරුදු පිළිබඳව දැනුවන් කිරීම
- ★ කසින විට ලේන්සුවක් හාවතා කිරීම ★ තන් තන්වල කෙළ නොගැසීම
- ★ පිරිසිදු උපකරණ හාවතා කිරීම ★ නිසි පරිදි වැසිකිල හාවතා කිරීම
- ★ කැමට පෙර/ වැසිකිල ගාමෙන් පසු අන් සේදීම ★ වෙදුන උපදෙස් නිසි පරිදි පිළි පැදීම

තිවසේදී රෝගීයෙකු රැකබලා ගැනීම සම්බන්ධව දැනුවත කිරීම

- ★ රෝගීයාගේ කාමරය, කාසික මානසික සුවය ලබාදෙන සුවදායී පරිසරයක් කිරීම.
රෝගීයා පසුවන මානසික තත්ත්වය තේරෙම්ගෙන ඒ අනුව යහපත් වට්ටිවාවක් රෝගීයාට ලබාදීම.
- ★ රෝගීයා සම්බන්ධව යහපත් සන්නිවේදනයක් පවත්වාගෙන ගාම සහ සුහදුව කනා කිරීම
රෝගීයා වඩාත් කැමති වන්නේ ආහාර පාන වලටත් වඩා සුහදු කනා බහවයි.
- ★ ගර්ර ගක්තිය වැය නොවන අඟද මතදී කළ හැකි ක්‍රිඩා සඳහා පහසුකම් සැපයීම.
- ★ රෝගීයාගේ නියමිත ඔජන නිසි වේලාවන් වලදී ලබා දීමට කටයුතුව කළයුතුවෙයි.

‡ "Get Well Card එකක් සඳහාමට ප්‍රායෝගික යොමුව

සුරතල් සතුන් රැකෙබලා ගැනීම් Pet Care

** සුරතල් සතෙකු තෝරා ගැනීම

- ★ සුරතල් සතෙකු තෝරා ගැනීමට පෙර තමාගේ නිවස හා වටපිටාව සම්බන්ධව,
- ★ තමාගේ පවුල් පිටත රටාවට ගැඹුපෙන වග
- ★ තමාට ඒ සඳහා ගත කළ හැකි කාලය
- ★ දැරය හැකි වියදුම සම්බන්ධව සිතා බැඳීම
- ★ අනුත්ව විය හැකි හිරහැරයෙන් පිළිබඳවද සැලකිලිමත් විය යුතු බව කියා දෙන්න

** සුරතලා හා නොදු ස්වාමියෙකු වීම

- ★ සුරතලා මිලදි ගැනීමට පෙර සතා නඩත්තු කරන ආකාරය පිළිබඳව දැනුවත් වීම
- ★ ආහාරදීම, පිරිසිදු කිරීම, මෙඩ රෝග වලට ප්‍රතිකාර කිරීම, වන්නත් කිරීම
- ★ අවශ්‍ය ඉඩ පහසුකම්, ව්‍යායාම, සම්බන්ධව දැනුවත් වීම
- ★ සත්ත්ව ගොවීපලක් නැරඹීමට යාම තුළින් නිසි අවබෝධයක් ලබා දීම

** සුරතල් සතුන් මිනිසුන්ගේ හිතවතුන් වේ.

- ★ විවිධ රාජකාරවල නියුතු වන සතුන් සම්බන්ධව තොරතුරු රැස්කිරීමට දීම.
(පොලිස්, හමුදා නිල සුනඩින්, අඁවයින්, අභුන්)
- ★ සතුන් නොදු හිතවතෙකු බව පෙන්නුම් කරන ප්‍රවෘත්ති රැස්කරවීම

** සතුන් ගේ රැකෙවරණය සඳහා සහ නිංසනයන් වැළක්වීමට පවතින හිති පිළිබඳව සරල දැනුමක් ලබා දෙන්න.

සුරතල් සතෙකුගේ හිමිකරුව එම සත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් විශාල වගකීමක් ඇති බව තෝරුම් කරදීම.

විවිධ රාජකාරවල නියුතු නිල සුනඩින් මිනිසුන්ට උපකාර වන අන්දම විස්තර කරන්න.
(උදාහරණ : මාර්ගෝපදේශක සුනඩයන්)

සත්ත්ව සුහ සාධන ආයතනයකින් සිදුවන සේවය ගෙන දැනීමක් නිවේදායී විමසන්න.

** සත්ත්ව සුහ සාධනය

- ★ අනය තුම් සම්බන්ධව අවධානය යොමුකර අප රටේ ඇති විවිධ අනය තුම් නම් කිරීම සහ ඒවායින් රැකෙවරණය ලබන සතුන් පිළිබඳව සෙවීමට යොමු කරවීම
  - ★ තමා ඇති දුඩ් කරන සුරතල් සතුන්ගෙන් තමාට හා අනෙක් අයට හිරහැරයක් තොවන සේ ආරක්ෂාකාරව රැකෙබලා ගැනීමට හැකියාව ලබා ගැනීම.
  - ★ සතුන්ගෙන් බෝවන රෝග පිළිබඳව දැනුවත් වීම
  - ★ සතුන්ට හිරහැර කිරීම තොසලකා හැරීම වැනි කියා වළින් ඇත්තේ වීම.
- ** සුරතල් සතුන් වුවද නිසි නිර්දේශ අනුව රැක බලා තොගනහාන් විවිධ රෝගී තත්ව (ජලනීතිකාව) සහ අනතුරු වලට ලුක්විය හැකි බව පෙන්වා දෙන්න.**